

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	30519 Захист і карантин рослин
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	202 Захист і карантин рослин

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30519
Назва ОП	Захист і карантин рослин
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	202 Захист і карантин рослин
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Тимошук Тетяна Миколаївна, Баландіна Ірина Євгеніївна, Сикало Оксана Олексіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.10.2021 р. – 27.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://docs.google.com/document/d/1Im2W4KOyBJgL9kaTcSjUnZLIS4E3IVyC/edit
Програма візиту експертної групи	https://drive.google.com/file/d/1y13srDTAogPCqXFbKoHteiZAEbAUrW_v/view

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загалом ОП відповідає Критеріям щодо оцінювання її якості. Уманський національний університет садівництва має належну нормативну базу, яка регулює здійснення освітньої діяльності за ОП «Захист і карантин рослин», цілі програми відповідають місії та стратегії ЗВО. Освітній процес на ОП, професійний кадровий склад, зміст і структура освітньої програми дозволяє досягнути визначених цілей та результатів навчання. Змістове наповнення ОП «Захист і карантин рослин» формується з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів. Під час розробки і удосконалення ОП у частині визначення ПРН та ОК, враховано досвід вітчизняних та зарубіжних ЗВО. ОП забезпечує процес формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, форми і методи навчання базуються на врахуванні студоцентрованого підходу і принципів академічної свободи. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією освітньої діяльності УНУС. Встановлено відповідність академічної кваліфікації НПП щодо викладання навчальних дисциплін ОП «Захист і карантин рослин». ЗВО дотримується вимог академічної доброчесності. Існують прозорі процедури проведення конкурсного відбору НПП при заміщенні вакантних посад. У ЗВО реалізована практика матеріального стимулювання НПП за досягнення у науковій та освітній діяльності. Наявне інформаційне середовище дозволяє здійснювати освітній процес в умовах карантинних обмежень. ЗВО дотримується регламентованих процедур дотримання публічності, прозорості у висвітленні інформації. Регламентовано процедуру дій у випадку виникнення конфліктних ситуацій та здійснюється систематична робота адміністрації та НПП щодо попередження конфліктів. Здобувачі отримують безкоштовну психологічну підтримку в психологічній службі ЗВО. Рекомендуємо акредитувати дану освітню програму.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП «Захист і карантин рослин» має високу унікальність та регіональну спрямованість. За розробки ОП враховано досвід аналогічних вітчизняних програм; правила прийому на навчання за ОП прозорі і зрозумілі; на сайті є відповідна інформація щодо Правил прийому на навчання та порядок визнання результатів навчання в інших закладах; у ЗВО здійснюється онлайн опитування здобувачів, викладачів, випускників, роботодавців; конкурсний добір НПП здійснюється прозоро, відповідно до нормативної бази; викладачам створено сприятливі умови для їх професійного розвитку, надається матеріальне та моральне заохочення; у ЗВО приділяється належна увага внутрішньому забезпеченню якості вищої освіти. НПП підвищують свою кваліфікацію, в тому числі у зарубіжних ЗВО, здійснюють необхідну для ефективного функціонування ОП методичну і наукову роботу. Для організації навчання активно використовується освітній портал Moodle. Дотримання академічної доброчесності забезпечено широким інформуванням шляхом проведення просвітницьких заходів, застосуванням електронного сервісу «Unicheck» для перевірки текстів кваліфікаційних робіт здобувачів, а також наукових публікацій викладачів. Випускова кафедра забезпечена професійно-спрямованим матеріально-технічним забезпеченням. Студентоцентрикований підхід підтверджується швидким реагуванням ЗВО на проблеми і пропозиції здобувачів. У ЗВО є практичний психолог, що сприяє розвитку та підтримці психологічної безпеки особистості. Правила прийому на здобуття вищої освіти в УНУС є чіткими та зрозумілими. У процесі здійснення освітнього процесу дотримуються вимог законодавчих актів України. У ЗВО наявні усі нормативні документи, що регулюють порядок визнання результатів неформальної освіти, результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Позитивним є достатня академічна та професійна відповідність складу НПП, залученого до викладання дисциплін обов'язкової компоненти ОП. Дієвість системи заходів ЗВО щодо стимулювання професійного розвитку й підвищення викладацької майстерності, зокрема функціонує рейтингова система оцінювання викладачів. Позитивним є розробка алгоритму проведення апеляції здобувачів щодо результату підсумкового контрольного заходу. Загалом фінансові і матеріальні ресурси, навчально-методичне забезпечення достатнє для реалізації цілей ОП та програмних результатів навчання. УНУС на достатньому рівні забезпечує освітню, інформаційну, організаційну, соціальну і консультативну підтримку. Створено для здобувачів комфортні умови навчання і проживання в гуртожитках. Позитивною практикою є функціонування відділу професійно-кар'єрної орієнтації, який сприяє адаптації здобувачів і випускників до сучасних вимог ринку праці, проходженню стажувань, пошуку роботи та їх працевлаштуванню.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ОП та сформований на її основі НП потребують удосконалення в частині формування вибіркової частини з переліку загальноуніверситетських і фахових дисциплін. З метою удосконалення структури та змісту ОП, рекомендовано забезпечити рівноцінне наповнення дисциплін у контексті виділених кредитів на вибірковій ОК. Рекомендовано активізувати роботу щодо розвитку міжнародної академічної мобільності шляхом участі НПП, здобувачів вищої освіти у грантових та стипендіальних програмах, доступних в університеті; пошуку нових партнерів і укладання двосторонніх договорів. Додати до робочих програм ОК перелік рекомендованих онлайн-курсів на освітніх платформах, що можуть бути зараховані, як результати неформальної освіти. Рекомендовано посилити активність викладачів ОП щодо публікацій у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus або WoS та спрямувати їх наукові здобутки у напрямку відповідно до тематики закріплених навчальних дисциплін. Активізувати студентську наукову роботу і оприлюднення результатів наукових досліджень у виданнях. Удосконалити процедуру анонімного опитування усіх учасників освітнього процесу шляхом уніфікування анкет відповідно до певної проблематики у межах ОП. Розширити залучення стейкхолдерів до освітнього процесу, перегляду та оновлення освітньої програми, підготовки та реалізації спільних проєктів, практичної підготовки

здобувачів. Продовжити вдосконалення матеріально-технічного оснащення лабораторій кафедри захисту і карантину рослин з метою отримання заявлених в ОП цілей і результатів навчання. Рекомендовано конкретизувати план заходів щодо моніторингу якості освіти та усунення недоліків, що були виявлені у ході зазначених процедур. Поряд із високим рівнем впроваджених заходів щодо дотримання академічної доброчесності рекомендовано ЗВО запровадити створення експертних фахових комісій для оцінки результатів перевірки на академічний плагіат та прийняття остаточного рішення стосовно допуску до друку навчальних і наукових праць.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

У Стратегії Уманського національного університету садівництва на 2020-2025 роки. (<https://cutt.ly/hRNvL9o>) визначено, що УНУС - це багатопрофільний ЗВО, що провадить інноваційну освітню, наукову, культурно-просвітницьку діяльність та є провідним науковометодичним центром аграрної освіти України. Місією УНУС, як багатогалузевого класичного закладу вищої освіти, є провадження інноваційної освітньої та наукової діяльності у природничій, суспільній, гуманітарній і технічній сферах через: забезпечення якісної та доступної освіти, розвитку наукових і освітніх технологій; безперервне вдосконалення освітніх програм; створення умов для розвитку творчого та наукового потенціалу молоді на принципах академічної доброчесності, гуманності, толерантності, демократизації, практичності, прагматичності, неперервності, варіативності, адаптивності й оптимальності; виховання гармонійно розвиненої особистості, громадянина та патріота України з високими духовними цінностями; всебічний розвиток фундаментальних і прикладних наукових досліджень, забезпечення їх інноваційності та відповідності комерційним запитам. Стратегічна мета розвитку ЗВО - формування європейської за рівнем, стилем, якістю освіти та домінантою наукової діяльності високорейтингового університету інноваційного типу, який за ідентичністю і самобутністю здатний генерувати й забезпечувати трансфер новітніх знань, задовольняти попит у галузі освіти та науки. ОП зі спеціальності 202 Захисті карантин рослин першого рівня (бакалавр) вищої освіти за змістом і цілями повністю узгоджується зі стратегією, метою і пріоритетами розвитку УНУС, спрямована на одержання необхідних компетентностей і програмних результатів у здобувачів, сприяє їхній високій конкурентоздатності на ринку праці, а для ЗВО – формування високого рейтингу в освітньому і науковому просторі. Унікальність зазначеної ОП обумовлена: залученням певних категорій викладачів: провідних фахівців (професорів, доцентів та ін.) сфери захисту і карантину рослин; високопрофесійних виробничників, які мають особистий успішний досвід ведення сільського господарства та аграрних-експертів представників авторитетних компаній, що надають консультації з питань захисту рослин суб'єктам сфери сільського господарства; гнучкий та зручний графік реалізації наукової кваліфікаційної роботи. На підставі аналізу документів подана до експертизи ОП відповідає місії і стратегії ЗВО, зокрема, щодо примноження, поширення, набуття знань в аграрно-продовольчій і природничій галузях шляхом підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців; підготовки соціально активних, гармонійно розвинених, мобільних, творчих, здатних до саморозвитку і самовдосконалення випускників, яких потребує суспільство; оволодіння сучасними знаннями з фундаментальних і прикладних наук, способів та використання їх у практичній діяльності; підтримці наявних і формування нових культурних традицій.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Спеціальність «ЗіКР» в УНУС представлена трьома рівнями вищої освіти: бакалаврським, магістерським, рН D. Інтереси здобувачів вищої освіти щодо цілей та програмних результатів навчання ЗВО враховує шляхом анкетування та опитування здобувачів, випускників, роботодавців (<https://cutt.ly/KRXAdod>). ОП ЗіКР цілісна та комплексна. Наповнена фундаментальними базовими компонентами природничих дисциплін та дисциплін аграрного спрямування. Призначена вирішувати завдання з екологічно безпечного і рентабельного захисту с.-г. культур, плодівих, лісдекоративних насаджень від шкідливих організмів, сприяти виробництву високоякісної екологічно безпечної сільськогосподарської продукції при збалансованому природокористуванні. Випускники спеціальності та одночасно представники роботодавців В.Попроцька (керівник служби регіональних продажів в Західному та Південному регіонах компанії ТОВ "Адама Україна") та А.Шургай (лінійний агроном АФ "Хлібороб" у формі ТОВ) входять до складу проектної групи з розробки ОП 202 ЗКР. Стейкхолдер М.Яновський, керівник відділу маркетингу фірми FMC Україна вніс пропозицію збільшити кількість годин на вивчення дисципліни Іноземна мова. При перегляді в ОП 2020 р. враховані пропозиції роботодавця В.Попроцької <https://bit.ly/3D9kjCw> , зокрема,

розширена інформація підрозділів «Кадрове забезпечення» та «Інформаційне та навчально-методичне забезпечення» розділу 8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми та спрощений підрозділ «Міжнародна кредитна мобільність» розділу 9, прибравши з нього перелік закордонних закладів освіти. За побажанням стейкхолдера Колібабчук Т.В. <https://bit.ly/3coEZk8> структура ОП у 2020 р. була модернізована шляхом перенесення вибірових компонентів на сайт університету, що спростило Розділ 2.2. «Структурно-логічна схема ОП». Також була розширена інформація про кадрове забезпечення ОП. Інформація отримана на запит ЕГ (питання 4). У 2021 р. з метою покращення підготовки фахівців зі спеціальності 202 (бакалавр) з вибірових до обов'язкових компонентів ОП введені ОК «Правознавство», «Фітосанітарний моніторинг», «Загальна вірусологія». <https://bit.ly/3oiEjnV>. У 2021 році за пропозиції випускника-стейкхолдера А.Шургая після обговорення на засіданні кафедри були переглянуті матриці таблиць 4 і 5 <https://drive.google.com/file/d/1Ho2AjFvnTSdOcuWYeNmhmz70Ta1Hoq3x/view> Випускники (Зустріч 7) тепло і щиро відгукуються про ЗВО, НПП, набути знання та здобути практичні результати, знайшли роботу за спеціальністю: С.Павлишин, фахівець селекції і генетики с.-г. культур у компанії Байєр, Віктор Чорноморець агроном-консультант в ПП Поділлі агрохімсервіс, О.Ляхович, представник американської компанії FMC по виробництву засобів захисту рослин, О.Добродзій агроном ТОВ «Сади Дніпра» та інші підтвердили необхідність підготовки здобувачів за ОП «ЗіКР». Посилити залучення зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів до перегляду та оновлення змісту ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

З відкриттям ринку землі проблема забезпечення фахівцями із захисту рослин стає особливо актуальною. Цілі ОП та ПР 7, 8, 13, 15 відповідають тенденціям розвитку ринку праці та спеціальності 202. Аналіз вакансій на сайті <https://cutt.ly/7RNv12j> свідчить про наявний попит фахівців із захисту рослин та спонукає УНУС акредитувати ОП «Захист і карантин рослин». Гарант ОП І. Крикунов підтвердив, що в ОП врахований досвід передових вітчизняних ЗВО, зокрема, НУБіП України та Харківського НАУ ім. В.В. Докучаєва у частині базових освітніх компонент (ОК 20, 21, 22, 23, 24, 28, 29, 33, 34). Підготовка бакалаврів за ОП є базисом для самореалізації та кар'єрного зростання, професійної підготовки. За структурою господарювання Черкаська обл. є індустріально-аграрною, тому розвиток с.-г. виробництва є високо пріоритетним. Стрімкі темпи змін клімату на Черкащині впливають на структури посівних площ, перехід до пізньостиглих більш урожайних сортів. Зміна видового складу та чисельності, географічні ареали фітофагів, збудників хвороб, карантинних організмів, проти яких не розроблені системи захисту потребують кваліфікованого підходу з боку фахівця із захисту рослин. Це відображено в ПР 8,9,10,13 ОП. При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОПП прийнято до уваги досвід іноземних закладів-партнерів (Господарська академія ім. Д.А. Ценова (Болгарія), Білоруський державний аграрний технічний університет та ін. (<https://cutt.ly/VRNbqtM>) та вітчизняних ЗВО за цим профілем (НУБіП України, Поліський НУ, Вінницький НАУ, Полтавська ДАА, Сумський НАУ). Враховано досвід аналогічних іноземних програм, які мають освітньо-наукову орієнтацію в галузі: APHIS' Plant Protection and Quarantine (PPQ) (<https://cutt.ly/URNbPU6>), Seifullin Kazakh Agro Technical University (<https://cutt.ly/SRNbJeb>), Hunan Agricultural University (HUNAU) та інші. Зокрема, ПР11,12 досягаються шляхом здатності організувати заходи для екобезпечного ЗР та рентабельного виробництва відповідно до угод СОТ, СФЗ, європейських вимог (ФК9), що забезпечує ОК28 «Основи карантину рослин», та вибірова дисципліна «Біологічний захист рослин». Галуzeвий та регіональний контекст ОП відображають: ОК20 «Хімічний захист рослин (фітофармакологія) з основами агротоксикології», ОК 35 Навчальна практика (у модулях навчальних дисциплін) та виробнича практика, а також підсумкова аптестация - виконання кваліфікаційної роботи, спрямовані на досягнення ПР8,13,15. Збільшення виробництва продукції для забезпечення населення продуктами харчування у наш час досягається шляхом застосування засобів захисту рослин. Тому, професійні знання у сучасному с.-г. є вагомими і мають бути направлені на екологізацію виробництва. З цією метою ЕГ вважає за доцільне рекомендувати проектній групі звернути увагу та розглянути можливість переведення вибірового ОК «Біологічний захист рослин» до основного, що було б спрямовано на досягнення ПР15 ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Захист і карантин рослин» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що акредитується, розроблена на основі Стандарту вищої освіти України ОС «Бакалавр», галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності 202 Захист і карантин рослин затвердженого і введеного в дію наказом МОН України від 22.12.2018 № 1442. Програмні результати навчання за розробленою ОП повністю відповідають вимогам, наведеним у стандарті вищої освіти: ПР01-ПР15 (Розділ V Стандарту). Сукупність результатів навчання ПР01-ПР15 забезпечено обов'язковими компонентами ОП. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП представлена у таблиці 4, а матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами освітньої програми відображена у таблиці 5 ОП. В ОП 202 «ЗіКР» УНУС реалізовано компетентностний підхід відповідно до Стандарту. Зазначені в ОП всі програмні результати навчання, досягаються змістовним наповненням визначених освітніх компонентів, їх обсягами та методами навчання і контролю. Кадрове, навчально-методичне, інформаційне забезпечення та матеріально-технічна база ОП сприяють досягненню результатів навчання, визначених стандартом.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

До сильних сторін ОП, що акредитується, варто віднести залучення стейкхолдерів до формування цілей та програмних результатів навчання ОП та врахування регіонального та галузевого контексту. Аналіз вакансій, можливостей ринку праці Черкаської обл., опитування та запити роботодавців доводять необхідність підготовки високопрофесійних фахівців із захисту та карантину рослин, орієнтованих на оптимізацію застосування пестицидів та агрохімікатів при інтегрованому захисті рослин. В ОП враховується досвід аналогічних вітчизняних ЗВО. Результати навчання та зміст дисциплін обговорюються в ході зустрічей здобувачів з керівниками підприємств та представниками фірм із захисту рослин, на які запрошуються викладачі ЗВО, завідувач випускової кафедри. Зібрані докази свідчать про врахування позицій і потреб стейкхолдерів ОП під час формування ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

У подальшій реалізації програми доцільно розширити співпрацю з закордонними ЗВО, та впроваджувати міжнародний досвід за даною спеціальністю. Посилити залучення зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів до перегляду та оновлення змісту ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Рівень відповідності Критерію 1 обґрунтовується тим, що загалом ОП відповідає місії закладу вищої освіти, враховує думки стейкхолдерів (здобувачів ВО, роботодавців), відповідає галузевому та регіональному контексту, а також відповідає програмним результатам навчання Національної рамки кваліфікацій. ЗВО варто розширити міжнародні контакти та впроваджувати практику закордонного стажування НПП і здобувачів. Також слід працювати в напрямку практичного навчання студентів на подібних ОП (що частково перекривається вимогою орієнтування на внутрішній ринок праці, але, в той же час, не дозволяє врахувати сучасні методи навчання, запроваджені в іноземних ОП). Зазначені факти дозволяють зробити висновок про загальну відповідність критерію 1 з наявністю недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми «Захист і карантин рослин» відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження ОС «Бакалавр» (стаття 5 Закону України «Про вищу освіту»), і складає 240 кредитів. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 202 розроблений і є чинним від 22.12.2018 р. (наказ МОН № 1442), обсяг ОП узгоджений з ним. Обсяг вибіркового компонента ОП, що акредитується, складає 62 кредити ЄКТС або 25,8% знаходиться в межах, рекомендованих законодавством. Дана інформація представлена в ОП (<https://cutt.ly/mRNntbM>), вимоги її зазначені в Положенні про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://cutt.ly/IRNnohX>) та перевірена під час акредитаційної експертизи.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Під час он-лайн візиту експертна група встановила, що зміст ОП має чітку взаємопов'язану структуру та в сукупності дозволяє досягти всіх заявлених цілей. ОК, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему та дозволяють досягти цілей і ПРН, відповідають загальним та фаховим компетентностям. Навчальний план (2020 р.)

має два блоки. 1. Обов'язкові навчальні дисципліни, який складається з Циклу загальної підготовки, що включає ОК1-18 та Циклу професійної підготовки, що включає ОК 19-34. Кожен ОК містить кількість кредитів та загальний обсяг годин з детально визначеним аудиторним фондом та самостійною роботою. Блок обов'язкових компонентів є змістовним. Перелік складових блоку обов'язкових компонентів та кількість кредитів компонентів цього блоку відповідає загально прийнятним підходам провідних ЗВО України за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин». ПРН забезпечують ОК основного та вибіркового блоків. Блок 2 містить вибіркові навчальні дисципліни і представлений ВК 1-18. Згідно «п. 4.4. Конкретна кількість дисциплін, що можуть обиратися з Каталогу визначається в освітній програмі та навчальному плані й повідомляється здобувачам заздалегідь» Положення про вибіркові дисципліни (від 02.09.2021 р.) (<https://cutt.ly/tRNndg6>) Враховуючи необхідність отримання знань про біологічний захист та широкий асортимент ринку продукції біологічних засобів, доцільним було б переведення навчальної дисципліни «Біологічний захист рослин» з вибіркового блоку в обов'язковий, що забезпечить досягнення ПР 15. ЕГ вважає доцільним вивчати ОК «Іноземна мова» протягом декількох семестрів або курсів, а не обмежуватися лише одним семестром. Здобувачі (Зустріч 2) та випускники (Зустріч 7) акцентували увагу на збільшенні кількості годин на вивчення іноземної мови. В ході аналізу навчального плану, ЕГ дійшла висновку, що в НП ОП (2021-22 н.р.), кількість годин аудиторного навантаження (лекційних, лабораторних, практичних) повинна бути кратною кількості тижнів у семестрі. В сукупності при вивченні усіх обов'язкових освітніх компонентів ОП Захист і карантин рослин в УНУС, здобувач здатний досягти цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз ОК робочих програм дозволив ЕГ зробити висновок, що зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності 202 «ЗіКР». Перелік обов'язкових компонентів ОП складається з гуманітарних, природничих та професійно-орієнтованих дисциплін, спрямованих на здобуття: - загальних компетентностей: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; застосовувати знання у практичних ситуаціях; розуміння предметної області, професійної діяльності; спілкуватися державною та іноземною мовою; приймати обґрунтовані рішення; прагнення до збереження навколишнього середовища та інші. Ці компетентності забезпечують ОК 1, 2, 3, 4, 12, 15, 16. - та фахових компетентностей: здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за новітніми принципами і методами (20,21); інспектувати об'єкти регулювання з метою забезпечення дотримання фітосанітарних заходів у процесі їх виробництва, зберігання, транспортування, реалізації під час експорту, імпорту, транзиту продукції рослинного походження (ОК 22,25,29,30,31,32,35). Прогнозувати процеси розвитку і поширення шкідливих організмів (ОК 20,21,22,23,24,28). Виявляти, локалізувати і ліквідувати регульовані шкідливі організми за результатами інспектування та фітосанітарної експертизи (ОК 20,22,24,25,30,31,35) Розробляти і застосовувати технології захисту рослин на об'єктах с.-г. та іншого призначення (ОК 22,24,25,30-32). Оцінювати фітосанітарні ризики внаслідок занесення чи поширення регульованих шкідливих організмів (ОК 18,21,22,24,27,32,35). Координувати фітосанітарний моніторинг щодо виявлення, ідентифікації та визначення особливостей біології та екології шкідливих організмів в Україні (ОК 12,22); застосовувати методи для довгострокового регулювання, розвитку та поширення шкідливих організмів...на основі прогнозу, економічних порогів шкідливості, ефективності дії корисних організмів, енергоощадних та природоохоронних технологій, які забезпечують надійний захист рослин і екологічну безпеку довкілля (ОК13,18,22-23,28,35). Організувати заходи із захисту і карантину рослин підприємствами,...діяльність яких пов'язана з користуванням землею, водними об'єктами, вирощуванням рослин с.-г. та іншого призначення, їх реалізацією, переробкою, зберіганням і використанням (ОК 15,18,20,24,25,28,35); роботи зі зберігання, транспортування, торгівлі та застосування засобів захисту рослин (ОК 18,24,35). У нормативній частині ОП відсутні дисципліни, які не відносяться або слабо відносяться до предметної області спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Зміст ОК20 - ОК34 дозволяє забезпечити якісну фахову підготовку, а ОК 17, 20-24, 28, 32-34 досягнути ПРН 7, 8, 9, 10, 12. ОП «Захист і карантин рослин» передбачає формування комплексу знань та умінь в сфері захисту і карантину рослин, що необхідні для розв'язання складних задач професійної діяльності. За словами гаранта ОП І. Крикунова, об'єднання даної програми з іншими ОП, що реалізуються у УНУС не передбачається.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Здобувачі вищої освіти бакалаврського рівня ОП Захист і карантин рослин мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом вибору навчальних дисциплін згідно Положення про вибіркові дисципліни і Уманському НУС (<https://cutt.ly/KRNnXoO>) та Положення про організацію освітнього процесу. На вибіркові освітні компоненти в освітньо-професійних програмах 2017-2021 рр. було відведено 62 ЄКТС, що становить 25,8% від загального обсягу ОП. Вибір дисциплін відбувається через електронний кабінет здобувача у системі АСУ. На зустрічі № 2 з ЕГ здобувачі денної форми навчання 3-го курсу Катерина Любарська, 2-го курсу Дмитро Кулик, 4 курсу – Дар'я Бабак підтвердили, що ознайомлені з процедурою вибору НД. У Положенні про вибіркові дисципліни в Уманському НУС (<https://cutt.ly/uRNnYI6>) в п.4.5 зазначено, що «Для забезпечення можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, здобувач обирає дисципліни з двох груп: фахові дисципліни (32 ОК), які пропонуються для конкретної освітньої програми та освітнього рівня; загальноуніверситетські дисципліни» проте в ОП вказаний лише ВР 1-18 Загальний обсяг вибіркового компонент* та *зазначене посилання на каталоги (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/>). Здобувачам ОС Бакалавр з нормативним терміном навчання зроки 10 місяців пропонується обрати не більше 4

загальноуніверситетських дисциплін. Оскільки, у навчальному плані зазначено лише ВК1-ВК17, здобувачу важко зорієнтуватися яку кількість дисциплін з каталогу фахових та загальноуніверситетських дисциплін треба вибрати. На думку ЕГ доцільно конкретизувати у навчальному плані та ОП процедуру вибору ОК із переліку «загальноуніверситетських і фахових навчальних дисциплін» і відобразити їх кількість та обсяг у кредитах ЄКТС. Крім того, доцільно переглянути кількість кредитів ЄКТС, що виділяються на вивчення вибіркового дисциплін, уніфікувавши на рівні ЗВО вимоги для забезпечення більш гнучкого включення дисциплін до НП. В анотаціях до вибіркового дисциплін зазначати обсяги вивчення дисципліни в кредитах ЄКТС та представляти їх на сайті ЗВО в єдиному форматі (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/zagalnouniversitetski/or-bakalavr.html>). В П.2.8 Положення зазначено, що «Вибіркова навчальна дисципліна запроваджується за умови, якщо кількість бажаючих буде достатньою для формування групи, чисельність студентів якої визначається деканом факультету» проте яка кількість студентів є достатньою в Положенні не зазначено. Рекомендовано уточнити мінімальну кількість здобувачів у групі для вивчення окремої вибіркової навчальної дисципліни за курсами і семестрами.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка за ОП ЗіКР в УНУС здійснюється шляхом проходження практичного навчання загальним обсягом 24 кредити ЄКТС. В навчальному плані та ОП це представлено ОК 35, де на навчальну практику відведено 12 кредитів ЄКТС та 12 кредитів – на виробничу практика. В УНУС організацію практичної підготовки здобувачів здійснюють відповідно до а) Положення про організацію проведення практичної підготовки студентів УНУС (<https://cutt.ly/wRNnFG3>), б) Положення про організацію проведення практики та стажування студентів УНУС за кордоном (<https://cutt.ly/LRNnJBp>). в) Програма і методичні рекомендації щодо проходження навчальних практик для студентів факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин за спеціальністю 202 ЗіКР (<https://cutt.ly/oRNnVj6>). Здобувач в ході практичної підготовки оволодіває професійними знаннями та набуває практичних навичок відповідно до сучасних тенденцій розвитку с.-г. та необхідності застосування засобів захисту рослин. Це узгоджується із ОП, де практичну підготовку формують ЗК: 2, 3, 5, 8, 9, 11, 13 та ФК: 1, 2, 4, 6, 8, 9,10. В Уманському НУС за ОП практична підготовка здійснюється на базі навчально-виробничого комплексу УНУС (<https://drive.google.com/file/d/1HujDIqRWLp7pD1WH2GQsMrBTmDcxVKc5/view>) та в господарствах, з якими УНУС укладає договори про проведення виробничої практики. Приклад такого договору був надісланий ЕГ на запит <https://drive.google.com/file/d/12iYNC57IUUn6loWicVDpBaf1CwOB9sow/view> Підтвердження комунікації з роботодавцями щодо цілей і завдань практичної підготовки висвітлене на сторінці випускової кафедри <https://cutt.ly/8RNnMZH>. На зустрічі № 4 з ЕГ були присутні стейкхолдери В. Попроцька, керівник служби регіональних продажів в Західному та Південному регіонах компанії ТОВ "Адама Україна"; М. Яновський, керівник відділу маркетингу фірми ФМС Україна та А. Шургай, лійний агроном АФ "Хлібороб" у формі ТОВ. Присутні зазначили, що виробництво потребує саме фахівців із захисту рослин, оскільки проблеми, що виникають у захисті рослин зі шкідниками і хворобами, потребують глибоких і специфічних знань з хімічного, біологічного захисту, особливо в садівництві. Іноді потрібні інтегровані підходи, врахування специфіки вирощуваної продукції та фази вегетації рослин. Оскільки в назві університету звучить садівництво - один із напрямків специфіки захисту фахівців спрямований на захист плодівих ягідних культур від шкідливих організмів. Другий аспект - що УНУС єдиний в Черкаському регіоні заклад, який готує здобувачів за профілем захисту і карантину рослин, а на ринку праці потреба у їх підготовці є. Рівень задоволеності ЗВО компетентностями, здобутими під час практичної підготовки в межах ОП аналізується під час анкетування студентів, викладачів, роботодавців. Конференцій за підсумками виробничої практики, зустрічей, круглих столів. Дуже часто в останній період це відбувається он-лайн.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

На основі аналізу звіту про самооцінювання ОП встановлено, що програмою передбачене вивчення освітніх компонентів, які містять компетенції щодо здобуття соціальних навичок (soft skills), що відповідає заявленим цілям та результатам навчання. В ОП Захист і карантин рослин (2020 р.) передбачене здобуття соціальних навичок soft skills шляхом опанування компетентностей: ЗК 2, 4, 5, 6, 7, 8 - комунікація; ЗК 9 - лідерство; ФК 9, 10- здатність брати на себе відповідальність та вміння працювати в команді. Набуття соціальних навичок формується при вивченні наступних обов'язкових ОК: ОК 7 – Вища математика, ОК 18 – Економіка, підприємництво і менеджмент ОК 1 - Історія та культура України, ОК10,11 - Хімія неорганічна та органічна, ОК 6 безпека життєдіяльності (Основи охорони праці та Цивільна оборона). Формуванню навичок soft skills у межах ОП сприяють сучасні форми навчання у вигляді участі здобувачів у наукових гуртках, наукових конференціях, презентаціях, повідомлення для професійної аудиторії, робота в команді, медіаграмотність, он-лайн вебінарів (<https://cutt.ly/SRNmfzE>). Така інформація підтверджена у ході бесіди зі здобувачами ВО та представлена на сторінці кафедри захисту і карантину рослин у вигляді збірника тез міжнародної конференції (2018 р.) <https://cutt.ly/tRNmnjE> ; 2020 р. (<https://cutt.ly/YRXFdoi>). Працює психологічна служба «Довіра» (<https://cutt.ly/VRNmSQo>), яка допомагає здобувачам та НПП формувати успішних професіоналів своєї справи. Так на сайті УНУС є повідомлення про «незамінні «soft skills» для успішної кар'єри та сучасного професіонала» <https://cutt.ly/HRNmJhD>. Соціальні навички формуються в процесі адаптації до виробничих умов під час проходження практик, проведення тренінгів з викладачами випускової кафедри. Профілактика професійного й емоційного вигорання <https://cutt.ly/cRNmCj9>. У рамках проекту Норвегія-Україна в Уманському НУС викладається тренінговий курс «Технології особистісного зростання», який проводить практичний психолог Валентина Мазуренко. Метою курсу є мотивація індивідуального зростання його учасників шляхом

усвідомлення своїх нових можливостей. Це перспектива по-новому побачити та вибудувати своє життя, відчуття себе знову впевненими й цілісними особистостями. Тренінговий курс допомагає навчитися навичкам саморегуляції думок, емоцій і реакцій, активізувати позитивне мислення, визначити свої бажання, цілі та ресурси, розвинути впевненість у власних силах. Набуття соціальних навичок сприяє також залучення здобувачів вищої освіти до популяризації спеціальності при проведенні Днів відкритих дверей, галузевого ярмарку вакансій, зустріч із абітурієнтами та їх батьками, семінарів, дискусій, відкритих лекцій.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Освітньо-професійна програма базується на сучасних наукових знаннях: з ентомології, фітопатології, гербології, акарології, родентології, фітогельмінтології, а також володіння методами моніторингу та здатністю розробляти і застосовувати заходи захисту і карантину рослин від шкідливих організмів з урахуванням фітосанітарного стану, екологічної ситуації та економічної доцільності в агроценозах, міських ландшафтах, на землях несільськогосподарського призначення та інших культивованих рослин із застосуванням сучасних фахових технологій. Спеціальність 202 Захист і карантин рослин належить до галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство. Відповідно до пункту 4 ОП ЗіКР Уманського НУС визначена придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, а саме визначені посади за ДК 003:2010: 3212 – Агроном відділення (бригади, сільськогосподарської дільниці, ферми, цеху); 3212 – Інспектор із захисту рослин; 3449 – Державний інспектор з карантину рослин 321 – Фахівці в галузі біології та агрономії Також в ОП прописана можливість навчання за програмою другого рівня вищої освіти в галузях, що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра, або суміжною: магістерські (освітньо-наукові /освітньо-професійні) програми вищої освіти Зміст освітньої програми урахує вимоги професійного стандарту.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в УНУС, (<https://cutt.ly/yRNm1nX>) обсяг ОП «ЗіКР» ОС «Бакалавр» складає 240 кредитів, визначений НП у кредитах ЄКТС із формами підсумкового контролю та обсягом годин на кожен дисципліну. 1 кредит ЄКТС становить 30 акад. годин. В ОК співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи визначаються з урахуванням їх особливостей, змісту та значення в реалізації ОП. Обсяг самостійної роботи становить на ОП «ЗіКР» 4616 год., що складає 64% (згідно нормативів не менше 1/3 та не більше 2/3 від загального обсягу ОК) НП розроблений на основі ОП, ним визначений перелік навчальних дисциплін та логічна послідовність їх вивчення. Графік освітнього процесу складений на весь період навчання, де зазначене теоретичне навчання в семестрах: 1,3,5,7 - 15 тижнів (2,4 семестри – 18 т., 6 – 13 т., 8 – 12 т), екзаменаційні сесії (до 4 т.), виробнича практика з курсу (8 т.), канікулярний період – 8-12 т., переддипломна практика – 4 т., підготовка кваліфікаційної роботи (4 т.) та атестація (1 т.). Проте на першому курсі у першому семестрі для здачі сесії здобувачам відведений 1 тиждень. За цей час їм необхідно скласти два екзамени та 4 заліки. У період адаптаційного входження в навчальний процес, на думку ЕГ, доцільно збільшити кількість тижнів до 2 на складання сесії. За навчальним планом ОП Захист і карантин рослин для здобувачів ВО вступу 2021 р. обсяг обов'язкових ОК становить 178 кредитів (5340 год.) – це 74,2% 62 кредити (1800год.) а 25,8% припадає на вибіркові компоненти (ВК). Згідно НП аудиторні години розподілені наступним чином: на лекційні заняття припадає 1074 год (ОК+ВК), на лабораторно-практичні 1510 год (ОК+ВК), – 3626 год це самостійна робота (ОК+ВК). СР регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському НУС, 2020 р. (<https://cutt.ly/BRNm4WD>) і забезпечується шляхом використання платформ: Moodle; електронних ресурсів бібліотеки ЗВО (<https://cutt.ly/XRNQwI7>), електронне сховище (<https://cutt.ly/qRNQhjs>; <https://cutt.ly/DRNQcdv>; <https://cutt.ly/VRNQmJS>); вебсервісів дистанційного навчання Google Meet, Skype, Zoom тощо. Поточний та підсумковий контроль знань здобувачів відбувається через: Moodle; Google форми, онлайн конференції та вебінари. Також є можливість доступу до баз даних за адресою <https://cutt.ly/eRNQT2i>. Після вивчення ОК в межах ОП здійснюється анкетування з метою встановлення обсягу навантаження здобувачів (<https://cutt.ly/xRNQSeW>). Здобувачі ОП на питання «Які напрями підвищення якості та ефективності СР Ви вважаєте важливими?» відповіли: використання у підготовці СР сучасної наукової літератури; Можливість використання корпоративного інтернет-середовища та електронної бібліотеки на офіційному сайті ЗВО. Результати анкетування враховують при формуванні навчальних планів та робочих програм ОК на наступний рік.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма навчання в Уманському національному університеті садівництва регламентується «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Уманському НУС», схвалене вченою радою (Протокол № 6 від 10.06.2020 р.). За освітньо-професійною програмою «Захист і карантин рослин» дуальна форма навчання як складова освітнього процесу здобувачів вищої освіти наразі не використовується.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП має чітку взаємопов'язану структуру та в сукупності дозволяє досягти всіх заявлених цілей. ОК, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему та дозволяють досягти цілей і ПРН, відповідають загальним та фаховим компетентностям. Блок обов'язкових компонентів є змістовним. Перелік складових блоку обов'язкових компонентів та кількість кредитів компонентів цього блоку відповідає загально прийнятим підходам провідних ЗВО України за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин». ПРН забезпечують ОК основного та вибіркового блоків. Здобувач в ході практичної підготовки оволодіває професійними знаннями та набуває практичних навичок відповідно до сучасних тенденцій розвитку с.-г. та необхідності застосування засобів захисту рослин. Це узгоджується із ОП, де практичну підготовку формують ЗК: 2, 3, 5, 8, 9, 11, 13 та ФК: 1, 2, 4, 6, 8, 9,10. Результати анкетування та опитування здобувачів висвітлювалися на сайті університету та оприлюднені для вільного доступу

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

На думку ЕГ, для здобувачів 1 курсу ОП у графіку навчального процесу на складання сесії слід планувати до 2 тижнів. Гаранту слід звернути увагу, що це період адаптаційного входження в навчальний процес. В ході аналізу навчального плану, ЕГ дійшла висновку, що в НП ОП (2021-22 н.р.), кількість годин аудиторного навантаження (лекційних, лабораторних, практичних) повинна бути кратною кількості тижнів у семестрі. У навчальному плані та ОП доцільно конкретизувати процедуру вибору ОК із переліку «загальноуніверситетських і фахових навчальних дисциплін» і відобразити їх кількість та обсяг у кредитах ЄКТС. Крім того, доцільно переглянути кількість кредитів ЄКТС, що виділяються на вивчення вибірових дисциплін, уніфікувавши на рівні ЗВО вимоги для забезпечення більш гнучкого включення дисциплін до НП. В анотаціях до вибірових дисциплін зазначити обсяги вивчення дисципліни в кредитах ЄКТС та представляти їх на сайті ЗВО в єдиному форматі. Враховуючи необхідність отримання знань про біологічний захист та широкий асортимент ринку продукції біологічних засобів, доцільним було б переведення навчальної дисципліни «Біологічний захист рослин» з вибіркового блоку в обов'язковий, що забезпечить досягнення ПР 15. ЕГ вважає доцільним вивчати ОК «Іноземна мова» протягом декількох семестрів або курсів, а не обмежуватися лише одним семестром. Рекомендовано уточнити мінімальну кількість здобувачів у групі для вивчення окремої вибіркової навчальної дисципліни за курсами і семестрами

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Вцілому структура та зміст освітньої програми відповідають предметній області, ОП є структурованою, а компоненти - вибудовані в організовану структуру з чіткими зв'язками між окремими дисциплінами. Зміст ОП має чітку взаємопов'язану структуру. ОК, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему та дозволяють досягти цілей і ПРН, відповідають загальним та фаховим компетентностям. Однією з ключових складових програми, виконаних на високому рівні, є практична підготовка, яка проводиться на базах роботодавців. Програма має доступні та зрозумілі для здобувачів ВО процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії прописані в індивідуальному навчальному плані здобувача, що в цілому відповідає вимогам щодо вибору навчальних дисциплін. Проте, підкритерії 2, 4 містять певні зауваження, які можна легко доопрацювати. Дані зауваження в цілому не впливають на якість підготовки здобувачів. За даним критерієм ОП відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому за ОП «Захист і карантин рослин» першого (бакалаврського) рівня чітко викладені та сформульовані у документі УНУС «Правила прийому на навчання до Уманського національного університету садівництва в 2021 (зі змінами)» та з метою їх доступності широкому загалу, висвітлені на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/ORNQ8Ii>) в розділі «Вступнику». Також у цьому розділі подана інформація щодо ліцензованого обсягу в університеті, сертифікати про акредитацію спеціальностей, інформація про захист персональних даних під час вступної кампанії, положення про приймальну комісію, положення про апеляційну комісію, графік засідань приймальної комісії. Абітурієнти швидко можуть дізнатись інформацію про перелік спеціальностей ЗВО, умови

вступу, вартість навчання, умови зарахування на госпрозрахункові підготовчі курси (<https://cutt.ly/ERNWte8>), перелік сертифікатів ЗНО (вступних випробувань) необхідних для вступу до УНУС, особливості проведення ЗНО – 2021 р. тощо, програми вступних випробувань на здобуття ОС «Бакалавр» на основі ПЗСО, визначених в умовах прийому до університету, обсяги державного замовлення. Розміщення такої інформації робить правила прийому прозорими та однаковими для всіх. Випускники шкіл та коледжів швидко та легко можуть знайти необхідну інформацію, мають доступ до більш детальної інформації про вступ на конкретну освітню програму. Також на сайті приймальної комісії відображена інформація вступних кампаній попередніх років.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Для вступу на навчання за ОП «Захист і карантин рослин» ОС «Бакалавр» зі спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» до ЗВО правилами прийому на навчання передбачені сертифікати ЗНО: дійсні 2018-2021 рр. Вступ на навчання за ОП здійснюється відповідно до правил прийому і регламентується Положеннями про організацію та проведення вступних випробувань в УНУС (<https://cutt.ly/TRNWog7>) та приймальною комісією (<https://cutt.ly/4RNWf3R>). Згідно правил прийому у 2021 році <https://cutt.ly/wRNWkQc> прийом заяв та документів тривав з 14 по 23 липня 2021 р. При вступі на ОР бакалавра на основі повної загальної середньої освіти приймалися сертифікати ЗНО з трьох конкурсних предметів, отриманих в 2018-2021 рр. При вступі (на бюджетну і контрактну форму навчання приймали сертифікати ЗНО з: української мови (обов'язковий); біології (профільний); історія України або математика, або іноземна мова, або географія, або фізика, або хімія (за вибором). При вступі на навчання за освітнім рівнем "Бакалавр" (зі скороченим терміном навчання) на державну форму приймалися сертифікати ЗНО з двох конкурсних предметів: української мови; математики та фахового випробування. При вступі на контрактну форму навчання приймали сертифікати ЗНО з: двох конкурсних предметів: української мови та історії України або математики, або іноземної мови, або біології, або географії, або фізики, або хімії та фахового випробування. Вагові коефіцієнти зі вступного випробування визначені в Правилах прийому на навчання до УНУС. Додаток 2 до Правил прийому на навчання до Уманського НУС в 2021 році (пункт 3 розділу III) визначає Перелік спеціальностей, яким надається особлива підтримка. Мінімальний конкурсний бал для допуску до участі в конкурсі є 100 балів. А конкурсні предмети розподілені наступним чином: перший предмет - українська мова, другий предмет - біологія, третій - історія України або іноземна мова, або математика, або хімія, або географія, або фізика.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському НУС (<https://cutt.ly/zRNWngK>), Положенням про академічну мобільність студентів Уманського НУС (<https://cutt.ly/QRNWYVc>), Положенням про порядок переведення та поновлення студентів до Уманського НУС (<https://cutt.ly/VRNWOxw>), Положенням про порядок визнання Уманським НУС документів про освіту, наукові ступені та вчені звання, здобуті в іноземних установах (<https://cutt.ly/4RNWoXx>), Положенням про індивідуальний план здобувача вищої освіти (<https://cutt.ly/3RNW92H>). Упродовж терміну дії цієї ОПП не виникало прецедентів визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО. Процедура визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, передбачає перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін, що проводиться на підставі порівняння відповідних навчальних програм відповідної спеціальності та академічної довідки, яку надає Учасник. Учасник звернення (здобувач вищої освіти) звертається з відповідною заявою до ректора Університету. До заяви додаються документи, які підтверджують вміння, які здобувач отримав під час навчання. Створюється предметна комісія, яка оцінює результати навчання. До її складу входять декан факультету, гарант ОП, на якій вчиться здобувач, науково-педагогічні працівники, які викладають зазначену дисципліну. Комісія визначає метод оцінювання. За підсумками оцінювання предметна комісія формує протокол, у якому міститься висновок для деканату про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни. Здобувачі ОП можуть скористатись правом на академічну мобільність <https://cutt.ly/KRNnQ6K>. Здобувачів, які скористалися такою можливістю на ОП Захист і карантин рослин не виявлено.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання в УНУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, затверджене Протоколом вченої ради №2 від 03.10. 2019 р. зі змінами та доповненнями від 08.10.20 р. (Протокол № 1), що знаходиться у відкритому доступі на сайті університету <https://cutt.ly/rRNEd5j>. Положення регламентує порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами усіх рівнів вищої освіти. А також процедури визнання та

перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній освіті за освітнім компонентом; процедури визнання та перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній освіті за частиною освітнього компонента. Визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. Визнання результатів проводиться у семестрі, що передує семестру, у якому згідно з навчальним планом освітньої програми передбачено вивчення певної дисципліни. Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується лише на обов'язкові дисципліни ОП, оскільки вибіркові дисципліни здобувач може обирати самостійно з широкого переліку. Університет може визнати результати навчання у неформальній освіті в обсязі не більше 10% від загального обсягу по конкретній ОП. У Положенні прописана процедура проведення визнання, вона є чітко визначена, логічна, прозора. Також ним регламентується порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами усіх рівнів вищої освіти. У ході бесіди (Зустріч 2) здобувачі підтвердили, що вони ознайомлені з цим положенням, проте ніхто із присутніх ним не скористався. Це підтверджує зазначену у звіті тезу: «Практики застосування вказаних правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на відповідній ОП не було».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання, програми вступних випробувань з фахових дисциплін спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» та програма вступних випробувань з іноземної мови та фахового іспиту викладені у вільному доступі, є чіткими і зрозумілими, мають перелік рекомендованої літератури, їх легко знайти на сайті в розділі «Вступнику». Здобувачі можуть легко знайти всю необхідну інформацію, що важлива їм для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня магістр, мають змогу підготуватися до вступних іспитів, з використанням наведеного списку літератури та переліку дисциплін з їх розділами. За допомогою додаткового вступного випробування у формі співбесіди вступники з інших ЗВО чи спеціальностей можуть вступити на цю спеціальність, підтвердивши свій рівень. Програма додаткового вступного випробування у формі співбесіди зі спеціальності також є у вільному доступі, її можна знайти на сайті в розділі «Вступнику». Чіткість та зрозумілість правил прийому є сильною стороною даної ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендуємо розвивати роботу в напрямку академічної мобільності студентів, а також популяризації здобуття навичок і знань у неформальній та інформальній освіті

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП «Захист і карантин рослин» має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.2 (правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, а також враховують особливості програми), проте недостатньо узгоджена за підкритеріями 3.3, 3.4 (низький рівень поінформованості здобувачів про можливість визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО та неформальній освіті). Виходячи з викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв у формуванні підсумкової оцінки, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП «Захист і карантин рослин» Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання у УНУС регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/pRXPZX6>) освітніми та робочими програмами НД (<https://cutt.ly/aRXPVXU>), згідно яких освітній процес здійснюється у формі: навчальних занять, самостійної роботи, практичної підготовки, контрольних заходів і спрямований на досягнення ПРН. Методи навчання на ОП передбачають теоретичне засвоєння навчального матеріалу та практичну підготовку (навчальні і виробничі практики). Поєднуються традиційні й інтерактивні методи навчання. У робочій програмі ОК «Ботаніка» доц. М.Парубок передбачає використання проблемних лекцій

та на лабораторних заняттях роботу у малих групах. З метою візуалізації шкідливих об'єктів, ознак пошкодження та ураження рослин акцент робить на проведенні занять в агроценозах с.-г. культур. НПП С.Мостов'як, В.Заморський, С.Суханов (Зустріч 5) підтвердили проведення навчальних практик і практичних занять у плодкових насадженнях і на дослідних ділянках ЗВО при вивченні ОК «Фітопатологія», «Ентомологія», «Герботологія», «Плодівництво», «Фітосанітарний моніторинг» що сприяє формуванню ФК 1,5,7,8,9 і досягненню заявлених цілей ОП та ПРН, зокрема ПР 7,10. Здобувачі ВО при виконанні індивідуальних завдань, формують колекції шкідників, гербарії бур'янів та рослин, уражених хворобами і пошкоджених фітофагами. Зазначені форми навчання спрямовані на формування у здобувачів ФК 1, ФК2, ФК5, ФК7, ФК8, ФК9. УНУС активно використовує електронне середовище для освітнього процесу Moodle (<https://cutt.ly/URXP1eh>), платформу Zoom, соціальні месенджери Viber, Telegram, що підтверджено на Зустрічі 2 і 5. Доцент М.Коротєєв у РП «Економіка, підприємництво і менеджмент» уточнив методи навчання та форми контролю, зокрема, проведення лекційних, практичних і семінарських занять у форматі відео конференції з використанням платформ: Zoom, Google Meet, Moodle. Інструкції стосовно користування освітнього порталу розміщено на сайті ЗВО, здійснюється консультування в інформаційно-обчислювальному центрі, що підтверджено у ході онлайн зустрічей. ЕГ встановлено, що форми і методи навчання та викладання на ОП «ЗіКР» відповідають студентоцентрованості освіти і академічної свободи, та не обмежують права здобувачів в університеті. Здобувачі обирають дисципліни вільного вибору з каталогу, наукову тему для проведення досліджень, керівника кваліфікаційної роботи, місце для проходження виробничої практики. Проводять опитування здобувачів щодо рівня задоволеності якістю викладання НД шляхом анонімного анкетування у гул-формі (<https://cutt.ly/KRXAdod>). Результати опитувань аналізуються і щорічно висвітлюються на сайті університету (<https://cutt.ly/iRXAAq6>). Серед опитаних здобувачів ОП «ЗіКР» (питання 23 на Запит) 100% ознайомлені з цілями та змістом ОП, структура відповідає їхнім очікуванням. Під час фокус-групи зі студентами ОП підтверджено їх достатню проінформованість щодо цілей, змісту і ПРН, а також критеріїв оцінювання

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічі зі здобувачами освіти було підтверджено, що інформування щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, а також критеріїв оцінювання надається в доступній формі і своєчасно, як і регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/GRXAC2U>). Інформація для здобувачів є зрозумілою і доступною, оскільки освітні компоненти, зокрема перелік і опис вибіркового дисциплін (<https://cutt.ly/yRXSBw5>) та робочі програми обов'язкових дисциплін (<https://cutt.ly/4RXSfcD>) розміщено на веб-сайті університету (<https://cutt.ly/LRXSxi3>). Під час онлайн зустрічей ЕГ встановлено, що здобувачі інформацію про перелік та зміст вибіркового дисциплін на наступний рік наприкінці попереднього семестру. Навчальні матеріали розміщені на платформі Moodle (<https://cutt.ly/URXP1eh>), що також було підтверджено НПП під час онлайн зустрічей із викладачами. ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інформаційних ресурсів, необхідних для навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Експертною групою під час вивчення матеріально-технічної бази, лабораторного фонду та інфраструктури університету, а також зустрічей зі стейкхолдерами було підтверджено поєднання навчання і досліджень. У процесі реалізації ОП здобувачі залучаються до наукової діяльності, що підтверджується їх участю у I турі Всеукраїнського конкурсі студентських наукових робіт, конференціях університетського рівня, олімпіадах та наявністю публікацій (<https://cutt.ly/oRXFхКу>, питання 18 на Запит). Так, у Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні питання захисту рослин в Україні», що відбулася 15 грудня 2020 р. брали участь здобувачі ОП Бабак Д.С., Копотієнко В.С., Грабовенко В.В., Нікітін В.М., Саврасова Д.В., Сахно В.О. (<https://cutt.ly/YRXFdoi>). Здобувачі вищої освіти беруть активну участь у студентському науковому гуртку кафедри (<https://cutt.ly/ZRXFRA9>), дослідженнях під час виконання навчальних завдань, написанні курсових і кваліфікаційних робіт. Студенти на засіданнях наукового гуртка звітують про результати своїх досліджень, що підтверджено респондентами на фокус групах. Засідання гуртка проходять згідно плану роботи, що розміщений на сайті. Під час спілкування з викладацьким персоналом і здобувачами було підтверджено їх участь у щорічних науково-практичних конференціях. Виконання зазначених видів робіт сприяє формуванню у здобувачів навичок науково-дослідницької діяльності. Оптимізацію наукової діяльності здобувачів в університеті здійснює Наукове товариство студентів та аспірантів (<https://cutt.ly/ORXGkmu>). Інформаційну підтримку НПП і здобувачам освіти у поєднанні навчання і досліджень надає наукова бібліотека (<https://cutt.ly/YRXGTkO>), оскільки забезпечено вільний доступ до наукометричних баз даних. Експертною групою під час онлайн-зустрічей відмічено відповідність поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП вимогам рівня вищої школи. Під час зустрічей гарант та НПП відмітили участь викладачів у наукових товариствах, зокрема Товариства мікробіологів України ім. С.М. Виноградського, Українського ентомологічного товариства, Українського товариства фітопатологів Тематика наукових досліджень викладачів кафедри захисту і карантину рослин відповідає освітнім компонентам ОП (<https://cutt.ly/fRXKi2S>, питання 11 на Запит). Викладачі кафедри є керівниками і виконавцями багатьох державних і господарчих тем з щорічним обсягом фінансування 180-500 тис. грн (<https://cutt.ly/uRXKotI>). Оскільки не всі здобувачі ОП мають наукові публікації, рекомендуємо більш активно залучати їх до науково-дослідної роботи і опублікування результатів у збірниках тез доповідей, наукових виданнях тощо

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Науково-педагогічні працівники університету згідно Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС (<https://cutt.ly/cRXLJ84>) та Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУС (<https://cutt.ly/CRXZwBo>) постійно здійснюють оновлення змісту освітніх компонент, що передбачені ОП і навчальним планом. Підтвердженням оновлення змісту освітніх компонент є аналіз експертною групою освітніх програм за 2018–2021 рр. (питання 1 на Запит). Під час дистанційної зустрічі з викладачами (Зустріч 5) підтверджено їх активну участь в оновленні змісту робочих програм навчальних дисциплін на основі новітніх наукових досягнень у галузі, а також з врахуванням пропозицій стейкхолдерів. Зокрема, Д. Адаменко навів приклади оновлення контенту ОК «Герботологія» на основі сучасних практик стосовно удосконалення технологій захисту рослин. Доцент М. Коротєєв під час онлайн-зустрічі зазначив, що при оновленні змісту ОК «Економіка, підприємництво і менеджмент» враховує зміни в законодавстві про ринок землі, праці і трудових ресурсів. Потреби роботодавців стосовно формування у здобувачів фахових компетентностей і набуття необхідних навичок дізнаються у результаті проведення бесід. Під час дистанційної фокус-групи ними було зазначено, що їх думка враховується і вони можуть вносити пропозиції. В освітньому процесі викладачі використовують власний дослідницький досвід, що набувають під час реалізації наукових проєктів, участі в наукових і науково-методичних конференціях різного рівня, підготовки актуальних наукових публікацій, що підтверджено на фокус-групах. У процесі оновлення змісту освітніх компонент ОП викладачі використовують результати власних досліджень, що підтверджено доцентом М. Коротєєвим (резервна зустріч, день 2) при онлайн-презентації курсу ОК «Економіка, підприємництво і менеджмент» на освітньому порталі Moodle. ЕГ було проаналізовано документи про підвищення кваліфікації НПП, що забезпечують реалізацію ОП та робочі програми обов'язкових навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/aRXPVXU>). Встановлено, що здобувачам рекомендують як основну, так і допоміжну літературу. Методичне забезпечення освітніх компонент оновлюється щорічно і перевіряється завідувачем кафедри, деканом, науково-методичною комісією факультету, навчальним відділом і відділом якості освіти університету до нового навчального року. Зазначена в самоаналізі інформація була підтверджена під час спілкування у фокус-групах з НПП та адміністрацією університету. Під час розгляду експертною групою робочих програм навчальних дисциплін виявлено посилення на застарілі літературні джерела. Рекомендовано оновити список навчально-методичної літератури.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтеграцію університету до світового науково-освітнього простору здійснює Центр міжнародної освіти та співпраці, діяльність якого спрямована на інтеграцію університету до світового науково-освітнього простору (<https://cutt.ly/ORXBZeQ>). Університет має партнерів для міжнародного академічного співробітництва (<https://cutt.ly/NRXNWl1>). Під час спілкування з адміністративним та професорсько-викладацьким персоналом, здобувачами було встановлено, що вони проінформовані про можливості академічної мобільності, програмах міжнародного обміну та участі в міжнародних проєктах. Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили участь у стажуваннях на базах закордонних виробничих підприємств. Приділяється достатня увага міжнародному стажуванню НПП (<https://cutt.ly/bRXNVaA>), у результаті якого вони отримують досвід застосування інноваційних методів навчання для подальшого впровадження в освітній процес (відповідь на запит). Викладачі кафедри захисту рослин є учасниками міжнародного проєкту «ClimEd» (<https://cutt.ly/kRXN18b>). Відмічена участь викладачів Мостов'як С.М., Адаменко Д.М. і Кравець І.С., які забезпечують викладання дисциплін на ОП «Захист і карантин рослин» у міжнародних симпозіумах та конференціях, що сприяє впровадженню сучасних досягнень світової спільноти в освітній процес (питання 18 на Запит). Кафедра захисту і карантину рослин продовжує співпрацю з МАТС MASHAV спільно з консультантами фірми Agrimechanization and Technology, Ізраїль (<https://cutt.ly/5RXMuyl>). Викладачі та здобувачі мають повноцінний доступ до наукометричних баз даних Scopus та WoS, а також до загальнодоступних баз даних Science Direct, DOAJ та ін. (<https://cutt.ly/YRXGTkO>). ЗВО планує розвивати існуючі та напрацьовувати нові партнерства, що зазначалося у фокус-групах з керівництвом та представниками структурних підрозділів ЗВО. Проте варто звернути увагу на більш активне залучення НПП, які забезпечують реалізацію ОП і здобувачів до участі у міжнародних програмах академічної мобільності, грантах, конкурсах. Під час онлайн зустрічі роботодавці висловили думку щодо доцільності посилення мотивації здобувачів до навчання шляхом розширення вивчення ОК «Іноземна мова»

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Визначені в ОП форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Форми контрольних заходів, критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими та своєчасно опрацьовуються. Поєднання навчального і дослідницького аспектів має достатню збалансованість. НПП підвищують свою кваліфікацію відповідно за галуззю знань 20 «Аграрні науки та продовольство» та здійснюють необхідну для ефективного функціонування ОП методичну і наукову роботу. Стратегією інтернаціоналізації

Уманського національного університету садівництва передбачено поетапне інтегрування у світову спільноту й розширення міжнародних зв'язків. Надана здобувачам інформація є доступною, зрозумілою і вчасною. Під час акредитаційної експертизи було з'ясовано, що дійсно учасники освітнього процесу забезпечені такою інформацією. Здобувачі вищої освіти набувають фахових компетентностей під час організації і проведенні наукових досліджень у навчальних лабораторіях, на дослідних та виробничих посівах і плодкових насадженнях, підготовці кваліфікаційної роботи, участі у наукових гуртках і науково-практичних конференціях, що було підтверджено в ході зустрічей зі здобувачами (Зустріч 2) та НПП (Зустріч 5). ЗВО продемонстрував, що навчання, викладання і наукові дослідження пов'язані із визначеною стратегією інтернаціоналізації, а зміст освіти передбачає ознайомлення із сучасними досягненнями світової науки у відповідній галузі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Робочі програми деяких навчальних дисциплін мають застарілий контент, не зважаючи на їх щорічне оновлення. Зокрема це стосується списку рекомендованої літератури. Незважаючи на широке коло партнерств ЗВО з міжнародними освітніми і науковими закладами, здобувачі вищої освіти ОП «Захист і карантин рослин» наразі не беруть активної участі у програмах академічного обміну, міжнародних конференціях, конкурсах, олімпіадах. Рекомендації: 1) активізувати залучення здобувачів до проведення наукових досліджень і оприлюднення результатів (тез доповідей, наукових статей) у збірниках міжнародних і вітчизняних студентських науково-практичних конференцій різних рівнів, журналів тощо; 2) більш активно залучати викладачів і здобувачів ОП «Захист і карантин рослин» до участі у міжнародних програмах академічної мобільності, розширення можливості їх участі у грантах і конкурсах. 3) використовувати для оновлення освітніх компонент інформацію за наслідками підвищення кваліфікації і стажування. 4) створити умови стосовно удосконалення мовної підготовки здобувачів для реалізації розширення їх участі у програмах академічної мобільності шляхом збільшення обсягу годин ОК «Іноземна мова», а також змінити підсумковий контроль із заліку на екзамен.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

У межах ОП «Захист і карантин рослин» викладання і навчання здійснюється із застосуванням поєднання різнопланових форм і методів. Аналіз ОП і відомостей самооцінювання свідчить про достатню відповідність підкритеріїв 4.1, 4.2, 4.3 та 4.4, зокрема: форми і методи навчання та викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та ПРН, збалансоване поєднання освітнього та дослідницького компонентів, зміст ОК оновлюється та модернізується з врахуванням потреб стейкхолдерів, досягнення викладачів впроваджується у контент ОК. У підкритерії 4.5 виявлене постійне розширення міжнародних зв'язків та широкого кола міжнародного партнерства, інтегрування у світову спільноту, але рекомендовано більш активно залучати викладачів і здобувачів ОП «Захист і карантин рослин» до участі у міжнародних і вітчизняних програмах академічної мобільності. Для формування позитивного міжнародного іміджу університету, що надає якісні освітні послуги доцільно удосконалити мовну підготовку здобувачів, шляхом збільшення годин для вивчення ОК «Іноземна мова» з підсумковим контролем у формі екзамену.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів і критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському НУС» (<https://cutt.ly/pRXPZX6>), «Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському НУС» (<https://cutt.ly/oRX11EJ>), «Положення про академічну успішність в Уманському НУС» (<https://cutt.ly/SRX1V3m>), «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС» (<https://cutt.ly/zRX1Zcv>) відображено у робочих програмах навчальних дисциплін, що розміщені у вільному доступі для здобувачів на веб-сайті університету. Передбачено наступні форми проведення контрольних заходів: поточно-модульний та підсумковий контроль. Оцінювання здобувачами досягнутих результатів навчання здійснюється за національною шкалою та ЄКТС. В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, виконання індивідуального навчально-дослідного завдання, науково-дослідної роботи). З дисциплін, для яких навчальним планом передбачено проведення підсумкового

контролю (екзамену) на поточно-модульний контроль виділяється 70 балів, на підсумковий контроль - 30 балів. З навчальних дисциплін, для яких навчальним планом передбачено залік, контроль рівня засвоєння знань і вмінь здобувачів вищої освіти в цілому визначається за результатами поточного контролю. З навчальної дисципліни, яка вивчається 2 і більше семестрів, за наявності підсумкового семестрового контролю (екзамен, залік) поточна успішність у кожному семестрі оцінюється в межах від 0 до 100 балів. Курсові роботи, звіти про проходження навчальних і виробничих практик вважаються заліковими кредитами, які оцінюються в межах від 0 до 100 балів включно. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання розроблені для кожного освітнього компоненту, що передбачено робочою програмою навчальної дисципліни (<https://cutt.ly/9Tw9j5J>). Форми контрольних заходів в рамках поточного та підсумкового контролю є чіткими та зрозумілими, заздалегідь оприлюдненими, що дає можливість встановити досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання. Контрольні заходи під час дистанційного навчання проводяться із використанням освітнього середовища Moodle, що підтверджено у фокус-групах. Інформація про загальний порядок оцінювання знань здобувачів, розподіл балів, форми та види завдань, критерії оцінювання знань доводиться до здобувачів викладачами заздалегідь, що було підтверджено під час інтерв'ювання зі здобувачами, студентським самоврядуванням, НПП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти з ОП «Захист і карантин рослин» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджений наказом МОН України № 1442 від 22 грудня 2018 року. ЕГ встановлено, що атестація здобувачів здійснюється згідно вимог стандарту у формі комплексного підсумкового екзамену і публічного захисту кваліфікаційної роботи. Процедура підготовки і проведення атестаційного екзамену висвітлено у Програмі атестаційного екзамену (<https://cutt.ly/9RXoqbG>), а порядок виконання та вимоги до кваліфікаційних робіт представлено у Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти у формі публічного захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи (проєкту) в Уманському НУС (<https://cutt.ly/GRXoujN>) та Методичних рекомендаціях (<https://cutt.ly/vRXodF6>). Терміни проведення атестації визначаються навчальним планом підготовки бакалаврів ОП 202 «Захист і карантин рослин» (<https://cutt.ly/HRXovkO>) та графіком освітнього процесу. Атестаційний екзамен відбувається у формі вирішення тестових завдань протягом однієї академічної години. Атестаційний екзамен і захист кваліфікаційної роботи проходить відкрито і публічно. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти перевіряються на виявлення академічного плагіату відповідно до «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському НУС» (<https://cutt.ly/YRXo2eH>). Електронні версії кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти розміщуються на сайті університету (<https://cutt.ly/GRXoLcP>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок проведення контрольних заходів здійснюється відповідно до нормативно-правових документів, розміщені у відкритому доступі для усіх учасників освітнього процесу на сайті ЗВО. Для запобігання виникнення конфлікту інтересів до відома здобувачів доводиться інформація викладачами і представниками адміністрації про порядок подання і розгляду апеляції. Процедура оскарження результатів контролю здобувачами ВО проводиться відповідно до «Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в УНУС» (<https://cutt.ly/URX2eAP>), «Положення про академічну успішність в УНУС» (<https://cutt.ly/fRX2iWT>) та «Положення про апеляцію здобувачів вищої освіти щодо оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю в УНУС» (<https://cutt.ly/VRX2aiP>), згідно яких здобувач у разі не згоди з оцінкою може повторно скласти відповідну форму контролю спеціально створеній апеляційній комісії. У ЗВО розроблено алгоритм проведення апеляції здобувачів вищої освіти щодо оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю (<https://cutt.ly/iRX7I3g>). Результати апеляції оголошуються здобувачеві відразу після закінчення розгляду його роботи (обговорення відповідей). Здобувачам, які мають з дисципліни оцінку «не зараховано», отримали на екзамені від 35 до 59 балів, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється повторне складання цих видів контролю за окремим графіком складеним деканатом під час канікул до початку наступного семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий - комісії, яка створюється деканом факультету. Оцінка, отримана здобувачем у результаті другого перескладання екзамену, є остаточною. Об'єктивність оцінювання навчальних досягнень здобувачів регулюється Положенням про академічну успішність в УНУС та Антикорупційною програмою УНУС (<https://cutt.ly/rRX2kMT>). Запобігання та врегулюванню конфлікту інтересів сприяє Студентська рада університету (<https://cutt.ly/wRX2FL1>), захищає права і інтереси здобувачів та діє на основі Положення (<https://cutt.ly/6RX2n9M>). Відстоювання інтересів здобувачів підтвердила голова студентської ради УНУС О. Беденко (Зустріч 3). Для контролю об'єктивності екзаменаторів в Уманському НУС створено Комісію з оцінки корупційних ризиків (<https://cutt.ly/uTw9MX2>) та призначено уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції (<https://cutt.ly/KTw9LjX>). Здобувачі обізнані із механізмом оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження (Зустріч 2). Правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими та доступними. Об'єктивність оцінювання викладачами їх рівня знань та відсутність конфліктних ситуацій на ОП підтверджено здобувачами і випускниками (Зустріч 2, 7).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, механізми і процедури дотримання академічної доброчесності регулюються згідно Кодексу академічної доброчесності Уманського НУС (<https://cutt.ly/yRX2N3H>), «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському НУС» (<https://cutt.ly/YRXo2eH>), що розміщені у відкритому доступі на сайті університету. Чіткість і зрозумілість процедури дотримання академічної доброчесності підтверджено під час онлайн-зустрічей із здобувачами, НПП, представниками адміністрації та структурних підрозділів. В університеті за порушення норм академічної доброчесності відповідно Кодексу академічної доброчесності (<https://cutt.ly/yRX2N3H>) та Антикорупційної програми (<https://cutt.ly/rRX2kMT>), Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському НУС (<https://cutt.ly/YRXo2eH>) передбачена відповідальність НПП та здобувачів. Як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності Уманський НУС використовує офіційну систему «Unicheck» (питання 25 на Запит). Під час дистанційних бесід з різними фокус-групами підтверджено, що у ЗВО проводиться популяризація академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу шляхом проведення різноманітних просвітницьких заходів (<https://cutt.ly/eRX9eSk>, <https://cutt.ly/URX9mKX>, <https://cutt.ly/ORX8HF>) На сайті університету розміщено «Безкоштовні онлайн-сервіси для самоперевірки на плагіат» (<https://cutt.ly/KRX9hCR>). Під час онлайн зустрічі встановлено, що здобувачі і НПП розуміють процедуру перевірки усіх видів наукових робіт на наявність академічного плагіату та відповідальність за виявлення порушень академічної доброчесності. Систематично проводиться опитування здобувачів щодо академічної доброчесності шляхом анонімного анкетування у гул-формі, що розміщено у вільному доступі на сайті університету (<https://cutt.ly/JRX9BBR>). У результаті опитування встановлено, що 95% респондентів ознайомлені з принципами академічної доброчесності (<https://cutt.ly/qRX94nO>). Виявлення фактів академічної недоброчесності у роботах здобувачів вищої освіти за період реалізації ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання для всіх учасників освітнього процесу є чіткими і зрозумілими, заздалегідь оприлюдненими, що дозволяє встановити досягнення ними програмних результатів навчання. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів під час реалізації ОП забезпечується чітким і прозорим механізмом проведення контрольних заходів, процедурами оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Позитивною практикою є широке використання платформи Moodle для проведення контрольних заходів. Сильною стороною є розробка алгоритму проведення апеляції здобувачів вищої освіти щодо оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю. Інформування здобувачів стосовно форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання за кожним освітнім компонентом здійснюється на початку семестру. Позитивною практикою є інформування здобувачів про сутність та принципи академічної доброчесності, якісну підготовку та правильне оформлення наукових робіт, тлумачення понять «текстовий збіг» та «академічний плагіат», а також проведення роз'яснення стосовно академічної відповідальності з недоброчесності. Як інструмент протидії порушенню академічної доброчесності на ОП використовують електронний сервіс «Unicheck». Стандарти, процедури і політика дотримання академічної доброчесності є чіткими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Поряд із високим рівнем впроваджених заходів щодо дотримання академічної доброчесності рекомендовано розширити низку заходів щодо дотримання принципів академічної доброчесності, наприклад, запровадити систему особистого зобов'язання дотримання норм академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та науково-педагогічним працівником. Рекомендовано: 1) Для посилення дотримання академічної доброчесності доцільно здійснити уточнення видів відповідальності за її порушення в нормативних документах. 2) Запровадити створення експертних фахових комісій для експертизи звіту про результати перевірки академічного тексту, оформлення рішення з висвітленням відсотку схожості тексту з джерелами в інтернеті, модифікації тексту (підміна символів, підозріле форматування) та прийняття остаточного рішення стосовно допуску до друку навчальних посібників, підручників, наукових робіт або захисту кваліфікаційної роботи.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання у Уманському НУС забезпечується їх доступністю і відкритістю для усіх учасників освітнього процесу відповідно до нормативних документів, що оприлюднені на сайті. Нормативні документи, що знаходяться у відкритому доступі на сайті закладу повністю забезпечують урегулювання механізму запобігання і виникнення конфліктних ситуацій, відображають процедури проведення контрольних заходів, критерії оцінювання, порядок оскарження результатів контрольнього заходу з навчальної дисципліни і повторного його проходження, а також регулюють процедури дотримання принципів академічної доброчесності. Рекомендовано забезпечити доступність і відкритість інформації стосовно оцінки результатів моніторингу освітньої і наукової діяльності на ОП, що підтверджує дієвість механізму академічної доброчесності. Аналіз критерію 5 відповідає встановленим вимогам на рівні В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

викладачів. Підтвердженням є наявні дипломи про вищу освіту, дипломи про наукові ступені, а також атестати про вчені звання. У результаті аналізу табл. 2 «Зведена інформація про викладачів ОП» відомостей самооцінювання та додаткових документів (відповідь 11 на Запит) ЕГ встановлено відповідність академічної кваліфікації НПП тим освітнім компонентам, які вони забезпечують на ОП, що в свою чергу забезпечує досягнення визначених ОП цілей і ПРН. Окрім того наявні наукові і навчально-методичні праці, що мають відповідність з освітніми компонентами ОП «Захист і карантин рослин». Усі НПП Уманського НУС регулярно (не рідше одного разу на п'ять років) підвищують викладацьку майстерність шляхом підвищення кваліфікації та стажування (відповідь 11 на Запит). Під час зустрічей з академічним персоналом була підтверджена інформація щодо підвищення кваліфікації НПП, що проходить також в межах стажування за кордоном. Так, міжнародне стажування науково-педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію ОП було підтверджено респондентами під час опитування та відповідними сертифікатами (відповідь на Запит). Науково-педагогічним працівникам рекомендовано посилити публікаційну активність у виданнях, що індексуються наукометричними базами даних Scopus і WoS відповідно до тематики закріплених освітніх компонент. У результаті дистанційного опитування ЕГ здобувачів і випускників ОП підтверджено їх задоволеність професійною кваліфікацією викладачів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Аналіз нормативної бази ЗВО та отриманої інформації під час онлайн-зустрічей з адміністрацією ЗВО, НПП, гарантом ОП дає можливість експертній групі підтвердити прозорість і об'єктивність процедури конкурсного добору викладачів, що дозволяє забезпечити високий рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП «Захист і карантин рослин». Конкурсний відбір викладачів на вакантні посади здійснюється відповідно до наступних нормативних документів: Положення про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників УНУС (<https://cutt.ly/xRCqYfd>), Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників УНУС (<https://cutt.ly/xRCqnNl>), Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників УНУС (<https://cutt.ly/lRCqOV2>). Відповідно зазначених нормативних документів при конкурсному відборі враховуються кваліфікаційні вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад, зокрема наявність вченого звання, наукового ступеня, стажу педагогічної роботи, підвищення кваліфікації впродовж останніх п'яти років тощо. ЕГ встановлено, що інформація стосовно конкурсного добору оприлюднюється завчасно на сайті ЗВО та в засобах масової інформації – громадсько-політичній газеті «Уманська зоря» (<https://cutt.ly/oRX6MKt>). У цілому процедура конкурсного добору викладачів є прозора і дозволяє забезпечити рівень фаховості претендентів з числа науково-педагогічних працівників для забезпечення реалізації ОП «Захист і карантин рослин». Адміністрація університету сприяє розвитку викладацької майстерності викладачів, що підтверджено проведенням відповідних заходів (<https://cutt.ly/TRCqzYI>). Процедура конкурсного відбору завершується підписанням контракту, який передбачає виконання регламентованих обов'язків щодо навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Уманський НУС має тісну співпрацю з наступними роботодавцями Верхняцька дослідно-селекційна станція Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААНУ, АФ "Хлібороб" у формі ТОВ, ТОВ "Адама Україна". Кафедрою захисту і карантину рослин укладено договори про співпрацю з Устимівською дослідною станцією Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААНУ, Інститутом мікробіології і вірусології НАНУ, Інститутом

овочівництва і баштаниництва НААНУ, Національним ботанічним садом імені М.М. Гришка НАНУ, ТОВ «Сігнет-Центр», ТОВ «Агропромислова компанія «Maic»», СФГ «Нова Україна» (<https://cutt.ly/QRoanxU>). Залучення роботодавців до освітнього процесу було підтверджено під час онлайн-зустрічі зі В.М. Попроцька, М.Ю. Яновський та А. Ю. Шургай. Рецензії роботодавців на ОП наведено на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/BTuiFew>). Стейкхолдери під час інтерв'ювання підтвердили участь у здійсненні реалізації освітнього процесу шляхом удосконалення ОП, оновлення змісту освітніх компонентів, переліку вибіркових навчальних дисциплін із врахуванням сучасних вимог у галузі захисту і карантину рослин, а також регіонального ринку праці. Так, роботодавцями було запропоновано для формування фахових компетентностей у здобувачів у сфері захисту і карантину рослин ОП доповнити наступними освітніми компонентами: «Правознавство», «Фітосанітарний моніторинг» і «Загальна вірусологія» (відповідь 4-5 на Запит). Експертна група відзначає, що під час організації та реалізації освітнього процесу ЗВО тісно співпрацює з роботодавцями, активно залучає їх до організації і проведення виробничих практик, а також до рецензування і модернізації освітньої програми. Проводяться семінари, Дні поля, агропромислові виставки, відвідування компаній і аграрних підприємств, науково-практичні конференції. Зазначений факт підтвердився при он-лайн зустрічі зі стейкхолдерами. ЕГ відмічено також проведення ЗВО анкетування роботодавців (<https://cutt.ly/URX8vNG>), результати якого оприлюднюються на сайті університету (<https://cutt.ly/2RX8RNK>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час акредитаційної експертизи виявлено, що ЗВО має гарні практики із залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, а також професіоналів-практиків й представників роботодавців до аудиторних і виїзних занять. Професіонали-практики та фахівці в галузі захисту і карантину рослин залучаються до аудиторних занять шляхом проведення проблемних лекцій, семінарів, а також консультування стосовно удосконалення сучасних технологій захисту с.-г. культур. Наведену інформацію було підтверджено під час зустрічей зі стейкхолдерами. Випускником ОП, агрономом АФ "Хлібороб" у формі ТОВ 18 жовтня 2019 р. А.Ю. Шургай було проведено онлайн заняття на тему «Система захисту сільськогосподарських культур від багатодіних шкідників» (<https://cutt.ly/JTerSIR>). 13 березня 2020 р. випускниця, агроном ТОВ «Пульс природи» Лизун К.В. під час заняття поділилася зі здобувачами досвідом застосування власних знань і вмій на практиці (<https://cutt.ly/jTeuSAM>). Державним референтом Міністерства сільського господарства Ізраїлю Борисом Бордманом 22 квітня 2020 р. було прочитано онлайн лекцію на тему «Техніка і технологія захисту рослин» (<https://cutt.ly/oTeuoKb>). Директором ФГ «Партнер 2016» Чепким С. І. 13 жовтня 2020 р. прочитана онлайн лекція стосовно новітніх принципів інтегрованого захисту рослин (<https://cutt.ly/eTeyILt>). У рамках дисциплін «Фітосанітарний моніторинг», «Ентомологія» і «Фітопатологія» була проведена 25.02.2021 р. онлайн лекція для здобувачів ОП «Захист і карантин рослин» заступником начальника Держпродспоживслужби України В.М. Седиком на тему «Фітосанітарний стан посівів в Україні» (<https://cutt.ly/qTetZdf>). Події висвітлюються в новинах на сайті Уманського національного університету садівництва (<https://cutt.ly/HRX8995>). Здобувачі щорічно приймають участь у заході «День поля». Вище зазначене підтверджено під час опитування фокус-групи роботодавців (Зустріч 4), на якому вони засвідчили факти співпраці та безпосередньої участі в освітньому процесі. Експертною групою рекомендовано посилити залучення фахівців-роботодавців до освітнього процесу на ОП «Захист і карантин рослин» на постійній основі.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Діяльність з професійного розвитку викладачів у ЗВО регламентується Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/LfHZKDE>) та Колективним договором між трудовим колективом та адміністрацією УНУС. Науково-педагогічні працівники, які задіяні на ОП, проходять стажування або підвищення кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років, що підтверджується наданими ЕГ відповідними звітними документами (питання 12 на Запит). У відомостях про самооцінювання, таблиця 2 «Зведена інформація про викладачів» представлено різні види підвищення кваліфікації і стажування, які пройшли викладачі. Викладачі Крикунов І.В., Мостов'як С.М., Кравець І.С., Суханов С.В., Адаменко Д.М., Кравченко О.В., які забезпечують реалізацію ОП, брали участь у міжнародному семінарі "Innovative irrigation and plant protection technologies for sustainable crop production and its impact on the Environment" (<https://cutt.ly/bTerEJZ>) і отримали відповідний сертифікат. Інформацію було підтверджено в ході Зустрічі 5 з НПП. Університет має тісну співпрацю із вітчизняними освітніми та науковими закладами (Східноукраїнський національний університет ім. Володимира Даля (<https://cutt.ly/ITeooBT>), Подільський державний аграрно-технічний університет (<https://cutt.ly/3TeebnQ>), установи НААН тощо), у яких НПП проходять стажування (<https://cutt.ly/SRX4cjJ>). Підвищення кваліфікації НПП здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації на певний рік, що затверджується ректором (<https://cutt.ly/JTewQOf>). Окрім того, викладачі мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації на відповідний рік. Інформація про програми підвищення кваліфікації та стажування НПП представлена на сайті Уманського НУС (<https://cutt.ly/ITewG7B>). Організацію стажування НПП у європейських наукових і освітніх установах здійснює Центр міжнародної освіти та співпраці Уманського НУС. Під час зустрічей із представником зазначеного центру, НПП і гарантом було підтверджено створення необхідних умов матеріального забезпечення для своєчасного підвищення кваліфікації викладачів в Україні та закордоном (<https://cutt.ly/1RX86ob>, <https://cutt.ly/fRX4tnB>, <https://cutt.ly/sRX4sC7>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності здійснюється в Уманському НУС шляхом матеріального та морального заохочення, що регламентовано наступними нормативними документами: Колективний договір між трудовим колективом та адміністрацією УНУС (<https://cutt.ly/dRX5tR3>), Положення про підвищення кваліфікації та стажування НПП (<https://cutt.ly/3RX5aVE>). Професійний ріст та активізація НПП стимулюється також впровадженням рейтингової системи оцінювання професійної діяльності викладачів (<https://cutt.ly/DRX5voU>). Дієвим засобом підвищення викладацької майстерності на думку викладачів є закордонне стажування, співпраця із зарубіжними установами, зокрема їх участь у проєкті «ClimEd» (<https://cutt.ly/kRXN18b>). Для підвищення викладацької майстерності НПП Уманського НУС (<https://cutt.ly/RRX7Xo3>). Під час дистанційних зустрічей із адміністрацією, НПП гарантом експертною групою було виявлено наявність у ЗВО діючої системи матеріальних заохочень за наукову і освітню діяльність. Зокрема за підсумками року у результаті рейтингового оцінювання здійснюється преміювання НПП у межах фонду оплати праці відповідно до Положення про надання щорічної грошової винагороди (<https://cutt.ly/HRX5By1>). Виплачуються премії також за публікацію статей у виданнях, що індексуються наукометричними базами даних Scopus і Web of Science, а також патентів. Під час проведення дистанційних зустрічей ЕГ виявлено, що науково-педагогічні працівники та адміністративний персонал проінформовані про можливості заохочення за продуктивну наукову, навчально-методичну та організаційно-виховну роботу.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна кваліфікація викладачів ОП дозволяє забезпечити досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання у контексті публікацій НПП і проходження ними відповідного фахового підвищення кваліфікації впродовж останніх п'яти років. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та публічними, що дозволяє забезпечити необхідний рівень фаховості претендентів з числа науково-педагогічних працівників для забезпечення реалізації ОП. Науково-педагогічні працівники беруть активну участь у різноманітних формах підвищення кваліфікації і стажувань у вітчизняних та закордонних освітніх і наукових установах. У ЗВО розроблено комплекс заходів для розвитку викладацької майстерності. Створена та функціонує рейтингова система оцінювання викладачів. ЗВО має гарні практики преміювання НПП за результатами рейтингової оцінки їх роботи, а також підготовку статей, що включені до міжнародних наукометричних баз даних тощо. Діє система матеріального заохочення гарантів ОП. Готовність роботодавців долучитися до участі у навчальному процесі за ОП на взаємовигідних з університетом умовах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: низька задіяність викладачів у грантових і стипендіальних програмах; недостатня залученість роботодавців до реалізації освітнього процесу; недостатня публікаційна активність викладачів у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus, WoS. Рекомендації: 1) Розширити участь науково-педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію ОП та здобувачів вищої освіти у грантових та стипендіальних програмах, доступних в університеті. 2) Сприяти залученню роботодавців, професіоналів-практиків, фахівців галузі до проведення аудиторних занять за ОП на постійній основі. 3) Продовжити наповнення офіційного сайту університету, зокрема на персональних сторінках НПП відобразити закріплення дисциплін за ними та бібліографію опублікованих наукових праць впродовж останніх п'яти років. 4) Посилити наукову діяльність у напрямку дисциплін, що викладаються, та публікаційну активність у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus, WoS відповідно до тематики закріплених навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації ОП «Захист і карантин рослин», забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою і дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму та успішної реалізації ОП. В університеті функціонує система стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП за рахунок моніторингу рівня їх професіоналізму та шляхом матеріального, нематеріального і морального заохочення. До організації та реалізації освітнього процесу на ОП долучаються роботодавці, професіонали-практики, експерти галузі. Зазначені слабкі сторони оцінюються експертами як несуттєві, оскільки вони в перспективі можуть бути швидко виправлені і не завдають істотної шкоди потенціалу людських ресурсів, задіяних на ОП. Відповідно до проведеного оцінювання

підкритеріїв критерію 6 «Людські ресурси», що забезпечують реалізацію освітнього процесу на ОП «Захист і карантин рослин» знаходиться на достатньому рівні. Експертна група дійшла висновку, що ОП за критерієм 6 відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Документально підтверджено наявність власних площ ЗВО для проведення навчальної роботи, які є достатніми для загального контингенту університету так і даної спеціальності Так, наукова бібліотека (<https://cutt.ly/oTulJMu>) забезпечує інформаційний супровід навчального процесу. Загальний фонд бібліотеки становить 266441 примірників. Головним структурним підрозділом, який забезпечує досягнення цілей та програмованих результатів навчання ОПП є кафедра захисту і карантину рослин УНУС. До складу кафедри належать навчальні лабораторії, що укомплектовані необхідним обладнанням, приладами, устаткуванням, хімічним посудом для якісного здійснення освітнього процесу і наукових досліджень. Навчально-методичне забезпечення ОПП дає можливість визначених нею цілей та програмних результатів навчання. На кафедрі зібрані колекції шкідливих комах, гербарні зразки пошкоджень сільськогосподарських рослин фітофагами та ураження збудниками хвороб. Всі освітні компоненти, що викладаються на ОП «Захист і карантин рослин», забезпечені навчальними підручниками, посібниками та методичними вказівками, які постійно оновлюються. Всі бажаючі здобувачі забезпечуються гуртожитком (<https://cutt.ly/VTulFNr>). Під час огляду матеріально-технічної бази встановлено наявність інфраструктури (ідалень <https://cutt.ly/3TulZko>, зон відпочинку, підготовки до занять, комп'ютерних класів). Університет має міжкафедральні навчальні лабораторії (<https://cutt.ly/7TulBAs>). Обладнання лабораторій (<https://cutt.ly/9Tul130>) дозволяє здобувачам отримувати практичні навички та вміння.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами інтерв'ювання було встановлено, що доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання і викладання в межах освітньої програми, є вільним і безкоштовним. Здобувачі мають вільний доступ до фонду наукової бібліотеки, яка задовольняє потреби фахівців даної спеціальності. Викладачі та студенти мають безоплатний доступ до електронних ресурсів у комп'ютерних класах за технологією Wi-Fi. Точки доступу є у всіх корпусах на всіх поверхах.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним та задовольняє вимоги санітарних норм. Здобувачі проходять періодичні інструктажі з техніки безпеки під час поселення в гуртожиток, перед проходженням практики, при виконанні лабораторних робіт (<https://cutt.ly/MTul5pD>). Правила поведінки стосовно безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки регламентуються документами: Положення про службу охорони праці (<https://cutt.ly/XTuzykO>); Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (<https://cutt.ly/VTuzom4>); Під час огляду матеріально-технічної бази (День 2), в лабораторіях встановлено наявність інструкцій з техніки безпеки, та журнали проведення відповідних інструктажів. В університеті значна увага приділяється формуванню культури здоров'я; моніторингу стану психічного здоров'я здобувачів вищої освіти, забезпеченню психологічної безпеки та комфортності науково-освітнього середовища. У ході бесіди зі здобувачами відмічено, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я, повністю задовольняє їх потреби та інтереси. У фокус-групі зі студентським врядуванням (Зустріч 3) було встановлено, що вона є координатором студентського життя УНУС, а також традиційно проводить зустрічі з адміністрацією, на яких здобувачі висловлюють свої пропозиції щодо покращення навчання та їх побуту. Особам з інвалідністю в Уманському НУС визначений порядок супроводу (<https://cutt.ly/tTuzsVI>). У ЗВО створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами (<https://cutt.ly/jTuzjbn>). Піклуючись про здоров'я НПП в умовах світової пандемії вірусу COVID-19 в УНУС створений «Алгоритм дій за підозри COVID-19» (<https://cutt.ly/9TuzQSS>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В УНУС освітня комунікація здійснюється через співпрацю НПП і здобувачів. За ОП «Захист і карантин рослин» організаційна підтримка здобувачів вищої освіти постійно забезпечується на рівні кураторів, випускової кафедри захисту і карантину рослин деканату, та інших кафедр УНУС, що забезпечують реалізацію освітнього процесу. На

кураторські години запрошуються спеціалісти сфери охорони здоров'я, правоохоронних органів, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, психологи. Інформаційна підтримка здійснюється через офіційний сайт УНУС, наявність електронної системи управління навчанням (платформа Moodle, Google Meet, Zoom), отримання інформації через соціальні мережі (створена сторінка в межах освітньої програми на платформах фейсбук (<https://cutt.ly/dTuzU4Z>). Консультативна та соціальна підтримка здійснюється психологічною службою (психологічна служба Довіра). Наявна скринька довіри в головному корпусі. Значний внесок щодо підтримки здобувачів вищої освіти робить студентська рада факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин УНУС, члени якої створюють сприятливий моральний клімат, умови для комфортного перебування під час освітнього процесу. Проведене опитування показало достатній рівень задоволеності здобувачів вищої освіти інформаційною, організаційною та консультативною підтримкою здобувачів вищої освіти та дозволило визначити пріоритети розвитку на майбутнє. Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти надається студентською радою та деканатом. Прослідковується чіткий зв'язок співпраці між структурними підрозділами. Здобувачам зрозуміла процедура звернення до відповідних структурних підрозділів при виникненні ситуацій пов'язаних як з навчанням, так і в разі виникнення питань особистого характеру. Під час зустрічі 6 з фокус-групою допоміжного персоналу, було зазначено, що головними завданнями цього структурного підрозділу є надання психологічної допомоги та підтримки, розширення можливостей для самопізнання, надання соціально-психологічних знань та умінь. В закладі є психологічна служба «Довіра» (<https://cutt.ly/pTuz99k>). Створена комісія з питань запобігання випадків булінгу в університеті (<https://cutt.ly/9Tuxt1T>). У вирішенні адміністративних та організаційних питань навчання та побуту здобувачам надається організаційна підтримка. Деканат факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин УНУС надає здобувачам вищої освіти освітню підтримку впродовж всього освітнього процесу. Процес проведеного анкетування щодо рівня задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання та викладання, а також освітньою, організаційною, інформаційною, та відповіді студентів під час зустрічі підтверджують, що здобувачі вищої освіти задоволені усіма рівнями підтримки, який забезпечує УНУС (<https://cutt.ly/wTuxaур>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Територія УНУС пристосована до вимог студентів з особливими освітніми потребами: у деяких корпусах присутні пандуси, які відповідають вимогам державним будівельних норм України. У відповідь на запит ЕГ було надано портфоліо з умовами для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами (<https://cutt.ly/jTuzjbn>). Вся інформація для осіб з особливими потребами доступна на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/KTuxlqP>). Важливу роль у покращенні навчального та виховного процесів у ЗВО відіграє психологічна служба «Довіра» (<https://cutt.ly/pTuz99k>). Створена комісія з питань запобігання випадків булінгу в університеті (<https://cutt.ly/9Tuxt1T>). Діє система використання дистанційних технологій, де для ОП створені дистанційні курси, в яких здобувачі вищої освіти отримують інформаційні матеріали, методичні вказівки до практичних і лабораторних занять, завдання на самостійну роботу і тощо. Окрім того мають можливість надсилати виконані завдання і проходити тестування. Студентам з особливими потребами, які з поважних причин не можуть особисто відвідувати заняття, може надаватись індивідуальний графік навчання. Створено електронне наповнення навчальних дисциплін у системі Moodle. Для отримання необхідної інформації і результативного навчання здобувачі з особливими освітніми потребами можуть скористатися платформою Moodle, де зможуть знайти необхідну навчально-методичну літературу дисциплін, які вивчаються та пройти контроль зрізу знань. Про особливості наповнення освітніх компонентів ОП Захист і карантин рослин на платформі Moodle ЕГ ознайомили в ході резервної зустрічі (день 2) НПП, що забезпечують освітній процес.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

УНУС засуджує гендерну нерівноправність, зокрема і сексуальні домагання на робочому місці в освітньому процесі та сприяє протидії цьому явищу. Адміністрація та керівництво структурних підрозділів університету проводять інформаційні і просвітницькі кампанії, спрямовані на обізнаність трудового колективу і здобувачів вищої освіти щодо попередження сексуальних домагань і дискримінації згідно «Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в УНУС» (<https://cutt.ly/GTuxХуJ>). До нині випадків сексуального домагання та насильства в УНУС не було зафіксовано. У разі виникнення проблем пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією керівництво ЗВО готове жорстко на них зреагувати, що врегульовано Положенням про попередження та протидію сексуальних домагань та дискримінацію в УНУС. У процесі зустрічі з фокус-групами здобувачів, академічного персоналу, студентського самоврядування було з'ясовано, що вони ознайомлені з процедурами врегулювання подібних конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

В УНУС наявна матеріально-технічна база, що використовується в освітньо-науковому процесі. ЗВО має власну добре розвинену інфраструктуру (їдальні, спортивні зали, бібліотеки) для задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти. ОП «Захист і карантин рослин» спрямована на формування у здобувачів навичок екологічно безпечного застосування технологій захисту рослин сільськогосподарського та іншого призначення, що забезпечує вирішення продовольчих проблем та сприяє потужному розвитку аграрного виробництва Черкаського регіону. Доступ до інформаційних ресурсів та інфраструктури в університеті для здобувачів та працівників є безкоштовним. В УНУС сформований сприятливий морально-психологічний клімат, який унеможливорює появу та поширення складних конфліктних ситуацій. Варто відзначити гарну практику, щодо розроблення плану заходів запобігання та протидії корупції. Приділяється належна увага здобувачам з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Для покращення практичної складової освітніх компонентів ОП експертна група рекомендує систематично оновлювати та модернізувати спеціалізовані лабораторії. Рекомендуємо продовжити роботи зі створення нормативно-методичних документів для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Експертна група зазначає, що ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за усіма підкритеріями. Загальна відповідність вимогам Критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розробки, обґрунтування, затвердження, моніторингу у процесі реалізації та періодичного перегляду освітньої програми регулюються Законом України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (стаття 44. Акредитація освітньої програми); Законом України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (ст. 10. Стандарти вищої освіти, ст. 25. Акредитація освітньої програми); Положенням про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в УНУС (<https://cutt.ly/uTuxNpg>), що розроблене відповідно до вимог Законів України. До перегляду ОП залучаються роботодавці, що відбувається завдяки їх опитуванням (<https://cutt.ly/MTux82N>). Стейкхолдерами вносяться пропозиції щодо удосконалення якості ОП, які розглядаються на засіданнях кафедри і враховуються під час перегляду ОП. У 2021 році після пропозиції випускника стейкхолдера А.Ю. Шургая і після обговорення на засіданні кафедри були переглянуті матриці в табл. 4 і 5 (<https://cutt.ly/ITux6bZ>). Порівняно з ОПП 2019 р., після її перегляду в ОПП 2020 р. були здійснені наступні зміни: - за побажаннями роботодавців, зокрема Попроцької В.М. був розширений підрозділ «Кадрове забезпечення» і підрозділ «Інформаційне та навчально-методичне забезпечення» розділу 8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми та спрощений підрозділ, «Міжнародна кредитна мобільність» розділу 9, прибравши з нього перелік закордонних закладів освіти. За побажанням стейкхолдера Колібабчук Т.В. структура ОП у 2020 р. була модернізована шляхом перенесення вибіркового компонента на сайт університету, що спростило Розділ 2.2. «Структурно-логічна схема ОП». Також була розширена інформація про кадрове забезпечення ОП. Інформація отримана на запит ЕГ (питання 4 на Запит). У 2021 р. з метою покращення підготовки фахівців зі спеціальності 202 ОС Бакалавр в ОП з вибіркового до обов'язкових переведені ОК «Правознавство», «Фітосанітарний моніторинг» і «Загальна вірусологія». В ході онлайн-зустрічі 5 з академічним персоналом, що залучений до реалізації ОП було підтверджено періодичність, прозорість та безпосередню участь НПП у процедурі оновлення ОП. Під час онлайн-спілкування зі здобувачами було встановлено, що в УНУС сформований процес періодичного перегляду ОП та врахування інтересів здобувачів вищої освіти (зустріч 2). Студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОПП через делегування свого представника до комісії з якості освіти та періодичні анкетування здобувачів вищої освіти.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Моніторинг ОП здійснюється проєктною групою. До здійснення розробки ОП 2021 р. залучені здобувачі вищої освіти (Ваховська Аліна). У процесі роботи з фокус-групами здобувачів, студентського самоврядування та адміністративного персоналу з'ясовано, що здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Зокрема, студентське самоврядування бере участь в засіданнях кафедри та вченої ради факультету, на яких розглядаються питання щодо періодичного перегляду ОП. На цих засіданнях здобувачі можуть вносити пропозиції та побажання щодо поліпшення та удосконалення якості освіти. Також, студенти та члени студентського самоврядування можуть подати пропозиції і прийняти участь в обговоренні ОП на сторінці відділу моніторингу якості освіти (<https://cutt.ly/oRCq7Jw>). Щорічно проводиться анкетування студентів щодо оцінювання ОП на відповідність програмним компетенціям, рівня якості наданих освітніх послуг. Це встановлено ЕГ під час он-лайн бесіди 2 зі здобувачами та 3 з представниками студентського самоврядування. У ході онлайн-зустрічі № 3 з фокус-групою також було з'ясовано, що представники органів студентського самоврядування є членами вченої ради факультету у вченої ради університету. Результати анкетування приймаються до уваги під час розробки й удосконалення ОП, оцінюванні викладацького складу та обговорюються на Вчених радах. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, що подається до науково-методичної ради ЗВО (<https://cutt.ly/MTucuKO>). На сайті кафедри захисту і карантину рослин відсутня документальна інформація щодо укладених договорів зі стейкхолдерами про співпрацю, проте наявна інформація про проведені семінари, екскурсії, круглі столи та відкриті лекції

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

До процесу перегляду та оновлення ОП «Захист і карантин рослин» залучаються представники підприємств та потенційні роботодавці для випускників. Так до ОП 2021 р. залучені стейкхолдери – професіонали-практики Колібачук Тетяна, Шургай Андрій, Попроцька Вікторія. Для врахування думки стейкхолдерів передбачено проведення обговорення умов і завдань практики з керівниками баз практики. Стейкхолдери запрошуються на конференції, круглі столи, де розглядаються аспекти якості освіти, що відображено в матеріалах заходів. Також проводиться постійне анкетування роботодавців (<https://cutt.ly/XTucamE>). Роботодавці взаємодіють з адміністрацією факультету стосовно проведення спільних конференцій, семінарів для студентів, забезпеченні їх працевлаштуванням, проведенні постійного моніторингу якості підготовки. В ході бесіди з роботодавцями відмічено їх значний інтерес до поліпшення ОП та тісну співпрацю з гарантом та кафедрою захисту і карантину рослин.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На сайті Уманського НУС створено електронний інформаційний ресурс «УНУС очима випускників» (<https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/unus-ochima-vipusknikiv/>), де, за допомогою анкетування, збирається інформація щодо кар'єрного шляху та траєкторій їх працевлаштування. В закладі створена та функціонує громадська організація «Асоціація випускників та друзів УНУС» (<https://cutt.ly/3TucfU6>). Одним із основних напрямів асоціації є ведення інформаційної бази даних випускників та забезпечення з ними зворотного зв'язку. У ході розмови з фокус групами 2 здобувачів вищої освіти та 7 випускників встановлено, що здобувачам доступний зворотній зв'язок з НПП випускової кафедри. В ході зустрічі вони можуть звертатися за допомогою, що пов'язана з пошуком роботи за фахом, вирішення проблемних ситуацій, отримання наукових консультацій.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система внутрішнього забезпечення якості в університеті регулюється Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС (<https://cutt.ly/WTtavfc>) та Положенням про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в УНУС (<https://cutt.ly/VTtaqwz>). Загальне керівництво системою внутрішнього забезпечення якості освіти в Уманському НУС здійснюють наступні керівники та підрозділи: на рівні ЗВО – ректорат, вчена рада університету, науково-методична рада університету, наглядова рада університету, відділ моніторингу якості освіти УНУС, навчальний відділ, відділ доуніверситетської підготовки, інформаційно-обчислювальний центр, відділ міжнародних зв'язків, центр професійного розвитку і консультування, центр культури і виховання студентів, студентське самоврядування; на факультетському рівні – деканат, вчена рада факультету, науково-методична комісія; на кафедральному рівні – гарант ОП, проєктна група, завідувач кафедри, науково-педагогічні працівники. В Уманському НУС діє Відділ моніторингу якості освіти УНУС (<https://mon.udau.edu.ua/>), Забезпечення інформацією щодо якості освіти, підвищення якості підготовки фахівців, здійснює моніторинг навчальних досягнень здобувачів та контроль за проведенням заходів для усунення виявлених порушень і недоліків у результаті моніторингу якості освітнього процесу. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти університету забезпечує реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації програми, що відмічено у відомостях про самооцінювання ОП. За період реалізації ОП було виявлено наступні недоліки: недостатній рівень залучення зовнішніх стейкхолдерів до проведення аудиторних занять; необхідність оптимізації співвідношення лекційних та практичних годин для професійно-орієнтованих дисциплін; недостатньо

врегульоване питання академічної мобільності; розширити каталог елективних дисциплін; оптимізувати структуру ОП шляхом включенням необхідних ОК. Для усунення зазначених недоліків було проведено відповідні заходи.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час онлайн-візиту експертної групи до УНУС встановлено, що зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій, відсутні бо ОП «Захист і карантин рослин» за новими вимогами акредитується вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В УНУС розроблені Положення, що регламентують освітню діяльність. У процесі реалізації ОП «Захист і карантин рослин» робочою групою постійно здійснюється аналіз тенденцій розвитку регіону, ринку праці, спеціальності, галузі, нормативні зміни. На основі зазначеного аналізу та результатів моніторингу рівня задоволеності якості надання освітніх послуг здобувачів та роботодавців відбувається оновлення ОП. Відповідальність за планування, організацію та реалізацію освітнього процесу покладено на навчальний відділ (<https://cutt.ly/ATuccPk>). Принципами академічної доброчесності опікуються відділ моніторингу якості освіти (<https://mon.udau.edu.ua/>). За працевлаштування здобувачів вищої освіти в УНУС відповідальний відділ професійно-кар'єрної орієнтації (<https://work.udau.edu.ua/>). Під час формування ОП до проєктної групи долучалися НПП випускових кафедр та члени групи забезпечення спеціальності, представники студентського самоврядування, роботодавці та інші стейкхолдери. Постійно ведеться моніторинг рівня професійної активності НПП, що забезпечують реалізацію ОП, дотримання академічної доброчесності, навчально-методичного забезпечення освітніх компонент та інших ресурсів для організації освітнього процесу у ЗВО. На сайті університету (<https://cutt.ly/4TucU16>) висвітлені Кодекс академічної доброчесності Уманського національного університету садівництва; Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності; Запобігання окремих проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності. Аналітична записка; Презентація "Академічна доброчесність"; Безкоштовні онлайн-сервіси для самоперевірки на плагіат. Університет дотримується принципів академічної доброчесності та формує середовище, у якому порушення академічної доброчесності є неприпустимим. Рекомендуємо адміністрації ЗВО та гаранту ОП звернути увагу щодо реалізації можливості та перевірки на плагіат не лише кваліфікаційних робіт, а й навчально-методичних матеріалів, посібників і підручників

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В процесах внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти беруть участь усі учасники освітнього процесу, роботодавці та академічна спільнота. Побаження та зауваження стейкхолдерів враховуються під час модернізації ОП. Академічна спільнота постійно працює над розвитком ОП та готова до її удосконалення. ЗВО демонструє, що вживає заходів для здійснення моніторингу кар'єрного шляху випускників і використовує їх досвід під час перегляду ОП (опитування випускників, співпраця з асоціацією випускників тощо).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

На сайті УНУС відсутня інформація стосовно пропозицій та зауважень на ОП, що отримано від стейкхолдерів, а також рішення щодо них. Слабкою стороною є відсутність розробки чіткого плану дій щодо усунення недоліків, що були виявлені у процесі моніторингу якості освіти. Процедури внутрішнього забезпечення якості освіти потребують більш ширшого залучення стейкхолдерів, зокрема здобувачів і студентського самоврядування. Рекомендації: 1. Ширше залучати зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів до освітнього процесу, перегляду та оновлення освітньої програми, підготовки та реалізації спільних проєктів. 2. Удосконалити процедуру анонімного опитування усіх учасників освітнього процесу шляхом уніфікування анкет відповідно до певної проблематики у межах ОП. 3. Доцільно розробити план заходів щодо моніторингу якості освіти та усунення недоліків, що були виявлені у ході зазначених процедур.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями, враховуючи голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 8. В Уманському НУС сформована прозора культура забезпечення якості освіти. Академічний персонал кафедри захисту і карантину рослин активно співпрацює із зовнішніми стейкхолдерами. Доцільно було б розширити залучення до перегляду ОП і внутрішніх стейкхолдерів, зокрема, здобувачів і представників студентського самоврядування. Експертна група дійшла повної згоди за всіма підкритеріями, щодо відповідності системи внутрішнього забезпечення якості критерію 8, що відповідає рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права і обов'язки учасників освітнього процесу регулюються нормами чинного законодавства України. Правила та процедури, що регулюють обов'язки та права усіх учасників освітнього процесу в ході реалізації ОП є зрозумілими, чіткими і доступними. Гарною характеристикою є те, що для забезпечення прозорості супроводу освітнього процесу на офіційному сайті університету з відкритим доступом до інформації розміщено відповідні документи, а саме: Статут УНУС, Стратегія розвитку Уманського національного університету садівництва, Положення про ректорат Уманського НУС, Положення про Вчену раду Уманського НУС, Антикорупційна програма Уманського НУС; Кодекс академічної доброчесності Уманського НУС; Основні напрями розвитку Уманського національного університету садівництва на 2020-2021 роки; Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявленні корупції в Уманському НУС; Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності Уманського НУС; Звіт про результати виконання антикорупційної програми Уманського національного університету садівництва за 2020 рік (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-komisiyu-z-pitan-etiki.pdf>); <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-komisiyu-z-pitan-etiki.pdf>). Офіційний веб-сайт <https://www.udau.edu.ua/> наповнений відповідною інформацією та нормативними документами: містить інформацію про структурні підрозділи, навчальну, наукову та виховну діяльність, правила прийому, контакти. Матеріали навчально-методичного забезпечення ОПП викладені на навчальній платформі та на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/LTucBBv>). Читальна зала забезпечена необхідними періодичними фаховими виданнями за спеціальністю, вільним доступом до мережі Інтернет. Під час онлайн-зустрічей № 2-№ 5 було підтверджено, що усі учасники освітнього процесу ознайомлені з зазначеними вище нормативними документами, знають свої права та обов'язки та розуміють де можуть знайти потрібну інформацію у разі необхідності.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Процедура перегляду ОП передбачає уважне ставлення до переліку дисциплін (ОК) та їх організації і змісту. Університет оприлюднював на своєму веб-сайті проект ОП з метою отримання зауважень та пропозицій усіх зацікавлених сторін, у тому числі і зовнішніх стейкхолдерів (<https://cutt.ly/STuc3Hl>). Це було встановлено в ході онлайн-спілкування № 4 зі стейкхолдерами

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин» за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» Затверджена Вченою радою протокол № 5 від 04.03.2021. Поданий у звіті про самооцінювання лінк на розміщення освітньої програми, коректний, зміст освітньої програми, розміщений на сайті (<https://cutt.ly/WTuvOtK>), відповідає наданому оригіналу. Всі Освітні програми, що діють в Уманському НУС оприлюднені на сайті (<https://cutt.ly/DTuvS3u>). Під час зустрічі зі стейкхолдерами, було зазначено, що обсяг оприлюдненої в ОП інформації є достатнім для відповідних заінтересованих сторін. Стейкхолдери ознайомлені з описом та змістом ОП «Захист і карантин рослин» та готові вносити свої пропозиції під час наступного перегляду освітньої програми, що підтверджено у результаті зустрічі 4.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Відмічено бажання університету до прозорості та відкритості. ЗВО має нормативну базу, що захищає права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу. Освітній процес в УНУС базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, наступності та безперервності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендовано робочі програми чи силабуси вибіркових навчальних дисциплін на сайті ЗВО представляти у єдиному форматі.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП «Захист і карантин рослин» характеризується прозорістю і публічністю діяльності ЗВО, а тому відповідає Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B

Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Сикало Оксана Олексіївна

Члени експертної групи

Тимощук Тетяна Миколаївна

Баландіна Ірина Євгеніївна